

Samo z delom, ustvarjalnostjo in samoupravnim angažiranjem bomo dosegli sprejete cilje

Med kolektivnim dopustom so mnogi pohiteli na vse kraje naše ožje in morda tudi širše domovine in si oddahnili od dela v tovarni.

Na prav ta trenutek pa so čakali naši in drugi remontni delavci, da so v kratkih dneh obnovili delovne naprave in pomožno opremo za nadaljnje enoletno delo.

Gornja slika je nastala drugi teden kolektivnega dopusta.

Z ogromnim sodobnim avtodvigalom so delavci dvignili gornje nastavke dovajalnih naprav za lesne odpadke do silos za mizarno.

Gospodarski položaj v vsej naši družbi je izjemno zapleten in resen. Zato smo tudi v naši delovni organizaciji pristopili k izdelavi stabilizacijskega programa. Stabilizacijski program moramo sproti dopolnjevati glede na tržne razmere in ga dosledno izvajati. Osnovna orientacija stabilizacijskega programa je povečati produktivnost, izboljšati izkoristek delovnega časa — več in bolje delati, varčevanje s surovinami in materialom, investirati le v izvozno usmerjene programe, povečati izvoz, iskati nova tržišča, prilagajati proizvodni program tržnim razmeram in zamenjava dragih surovin s cenejšimi, predvsem domačimi, posvetiti večjo skrb investicijam glede prihranka energije in nabavljati drobno opremo, ki bo olajšala delo delavcem in s tem izboljšala proizvodni učinek.

Predvsem pa je naloga vseh zaposlenih, družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov, strokovnih služb in vodstva DO, da dosledno izvajamo stabilizacijski program ter spremljamo učinke konkretno.

Menim, da so rezultati in delo v prvem polletju usklajeni s planskim predvidevanjem.

Omenil bi predvsem velike napore družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in strokovnih služb pri pripravi in sprejemanju kataloga del in nalog, predvsem za boljše vrednotenje proizvodnega dela. Po vseh razpravah, ki so bile dolgotrajne, kritične pa vendar konstruktivne, so z referendumom v proizvodnih tozdih sprejeli spremembe samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka tozdov in za delitev sredstev za OD. Nekaj zapletov glede postopka, pristojnosti itd. pa je bilo v DSODSP, kar smo z dodatno aktivnostjo ZK in zveze sindikatov ter s posebnim tolmačenjem republiškega pravobranilca samoupravljanja vendarle uspeli uresničiti temeljno načelo splošne družbene usmeritve, da se boljše vrednoti proizvodno delo.

S tem pa smo opravili veliko in pomembno delo, ki ga bo potrebno nenehno dopolnjevati in izpopolnjevati. Nagrajevanje mora motivirati vse za boljše delo, ker le boljše delo lahko in mora doprinesti večji osebni dohodek.

Za prvo polletje letošnjega leta lahko ugotovimo, da smo prvič dosegli po 2 letih dohodek tako, kot smo ga planirali, celo presegli za 1 odst., kar je nedvomno uspeh dela delavcev in rezultat številnih aktivnosti, ki smo jih lani v juniju na samoupravnih organih spre-

(Nadaljevanje na 2. strani)

(Nadaljevanje s 1. strani)

jeli. Prav zaradi navedenega smo lahko v juliju storili delno korekturo OD in zavzemati bi se morali, da še bolje delamo zato, da bomo lahko OD povečali še v drugem polletju. Povprečni OD za leto 1982 smo planirali 11.750 din, v prvem polletju je dosežen 12.035 din, želeli pa je, da bi letošnji povprečni OD bil vsaj 12.500 din do 12.800 din. Julijski povprečni OD bo zaradi dobrih rezultatov TOZD 1 in 2 že 12.600 din.

Nemalokrat sem že napisal, zlasti pa povsod poudaril in rad bi samo še ponovil — nihče nam ne bo nič podaril in imeli bomo takšen dohodek in OD, kolikor si bomo sami ustvarili. Posebej želim poudariti, da je zveza sindikatov in ZK Slovenije in Jugoslavije zavzela stališče, da morajo vsi kršitelji — tisti, ki so izplačevali večje OD, kot bi smeli, le-te vračati. To je edino pravilno, saj to pomeni za delavce naše DO in poslovnodne strukture pravilnost politike, ki smo jo vodili na tem področju.

Delavci v samoupravnih organih DO, zlasti pa v skupščinah SIS in zborih skupščine občine, morajo zahtevati doslednost pri izvajanju resolucij družbenopolitičnih skupnosti, kar je edina prava orientacija in podpora tisti poslovni politiki, ki je dolgoročna orientacija in ne koristi le trenutni situaciji.

Skupna vrednost fakturirane realizacije — proizvodnih tozdov po bruto prodajnih cenah je znašala v šestih mesecih letošnjega leta 559,9 mio din, kar predstavlja 32 odst. povečanje glede na prvo polletje lanskega leta in pomeni 100 odst. glede na plan (po sezonski dinamiki). Na domačem trgu smo prodali za 403,4 mio din in izvozili 156,5 mio din. Tako smo uspeli na domačem trgu prodati 72 odst. celotne proizvodnje in izvoziti 28 odst. Prodaja na domačem trgu se je povečala za 18 odst., glede na planirano vrednost pa je 6 odst. manjša; izvoz vključno s stimulacijo je v obdobju I.—VI. 1982/81 večji za 90 odst. in 21 odst. večji od planirane.

V prvem polletju smo ustvarili 1.259,8 mio din celotnega prihodka, kar predstavlja 32 odst. več kot v enakem obdobju lani in 1 odst. manj kot smo predvidevali s planom. Ustvarili smo 285,8 mio din dohodka, planirali 283,9 mio din, to je 25 odst. več kot v lanskem prvem polletju in 1 odst. več kot smo planirali. Ko primerjamo rast dohodka, moramo upoštevati, da je v letošnjem letu stopil v veljavo nov zakon o amortizaciji, tako da so bistveno povečane amortizacijske stopnje in s tem tudi znesek amortizacije po predpisanih minimalnih stopnjah. Tako je korigirani (primerljivi) indeks povečanja dohodka 134.

V strukturi odhodka predstavljajo izplačani bruto OD skupaj z delnim poračunom 51,7 odst., kar je za 2,4 odst. več kot v prvem polletju 1981 (50,5 odst.), v strukturi primerljivega dohodka pa 46,5 odst., kar je za 2,3 odst. manj kot v istem obdobju lani (47,6 odstotka).

Ocenjujem, da je poslovanje za prvo polletje zelo dobro, razen v TOZD-2, ker ni uspel pokriti vseh obveznosti (sklad skupne porabe, poslovni sklad itd.).

Želim posebej poudariti, kako prav je bila samoupravna odločitev o izgrad-

nji TOZD-4 1979. leta, saj ta TOZD dosega dobre rezultate in soprispeva h gospodarski krepitvi DO.

Storiti moramo vse, zlasti povečati kontrolo pri delu in vnesti zanos za boljše delo, tako kot so ga imeli delavci Stola kmalu po osvoboditvi, ko so s slabo mehanizacijo, s številnimi udarniški urami postavljali temelje naši DO. To bi bilo predvsem navodilo za mlajše sodelavce.

Angažiranost delavcev mora biti večja, če želimo letni plan doseči in povečati OD, kajti sicer to ne bo mogoče, ker ne smemo in ne moremo od nikogar ničesar pričakovati.

UGOTOVITEV CELOTNEGA PRIHODKA IN ZAČASNA RAZPOREDITEV DOHODKA IN ČISTEGA DOHODKA ZA OBDOBJE I.—VI. 1982 (v 000 din)

DO »STOL«	Doseženo I.—VI. 81	Planirano I.—VI. 82	Doseženo I.—VI. 82	Indeks	
				dos. 82 dos. 81	dos. 82 pl. 82
CELOTNI PRIHODEK	953.477	1.269.980	1.259.816	132	99
prihodki na dom. trgu	9.978	—	12.648	137	—
prihodki na tuj. trgu	68.073	—	154.576	227	—
prihodki v okviru OZD	446.565	—	499.087	112	—
prihod. dos. s prod. bl. mat. in odpadkov	377.177	—	513.036	136	—
prihodki od razpor. svobod. menjave dela	26.833	—	35.903	134	—
ostali prihodki	24.851	—	44.566	179	—
PORABLJENA SREDSTVA	725.180	986.055	973.970	134	99
materialni stroški	711.548	966.840	941.820	132	97
amort. po predp. min. st.	13.632	19.215	32.150	236	167
DOSEŽENI DOHODEK	228.297	283.925	285.846	125	101
skupni dohodek	2.558	1.000	581	23	58
DOHODEK ZA RAZPORED.	225.739	282.925	285.265	126	101
amort. nad pred. st.	13.337	10.830	—	—	—
za DSODSP	26.833	37.135	36.282	135	98
prispevki SIS	20.802	26.770	24.841	119	93
davki, prisp., plač.	20.791	24.700	28.158	135	114
ČISTI DOHODEK	143.976	183.490	195.984	136	107
za osebne dohodke	115.193	149.730	142.103	123	95
za stan. gradnjo	4.127	6.266	5.244	127	84
za skupno porabo	10.311	12.785	12.789	124	100
za poslovni sklad	7.959	8.329	29.379	369	353
angažirani	6.959	8.329	11.566	166	139
za lastni razvoj	1.000	—	17.813	1781	—
za rezerve	5.210	6.380	6.469	124	101
za druge potrebe	1.176	—	—	—	—
PRIMERLJIVI DOHODEK	212.900	273.095	285.846	134	105

Kaj lahko pričakujemo v drugem polletju? Glede na gospodarske težave v Jugoslaviji predvsem glede odplačevanja dolgov tujini moramo v drugem polletju storiti vse za povečan izvoz. Nič nam danes ne pomeni ugotovitev, da smo neracionalno trošili zunanje kredite, da nam številni industrijski giganti, zgrajeni s tujimi krediti, ne dajejo ekonomskih učinkov. Tuji partnerji zahtevajo vračilo kreditov. Dolg je potrebno najprej vrniti, če želiš biti solventen in obdržati dobro ime. V primeru Jugoslavije pa je to še znatno pomembnejše, ker gre za afirmacijo našega samoupravnega socialističnega sistema.

Gospodarske razmere se bodo še bolj zaostrile, ker ne bo možno uvoziti zadostnih količin repromateriala, ker je

uvoz opreme trenutno ustavljen in ker je stagnacija razvoja tudi v razvitih državah. Razvite države pritiskajo na nas za znižanje cen pri izvoznih proizvodih in na podaljšanje plačilnih rokov. Zaloge izdelkov lesne industrije v ZDA so tako velike, da znašajo v SK Slovenijales in CCFI preko 40 milijonov dolarjev.

V naši DO trenutno kasnimo z dobavnimi roki pri izvozu, kar je slabo, ker lahko na ta način izgubimo poslovne partnerje. Tipičen primer je neredna dobava firme IKEA, kjer so s kvaliteto zadovoljni, rokov pa se praviloma ne držimo, zato obstaja nevarnost za

posle v prihodnje. Ustrezne strokovne službe v prodaji in proizvodnji morajo resneje in točneje planirati proizvodnjo, da ne bi bili dogovorjeni roki vedno podaljševani.

Do konca leta imamo kapacitete zapolnjene, zato smo pristopili k akciji za dodatno stimulacijo dela po rednem delovnem času, vezano na učinek opravljenega dela (TOZD-2).

Likvidnost se je znatno poslabšala, ker je zakonski rok vnosa deviz zmanjšan od 90 na 60 dni in smo morali v septembru vrniti kar 29 mio din izvoznih kreditov. Poleg navedenega nam država dolguje okoli 10 mio din izvoznih stimulacij.

Odbor posebne finančne službe je že sprejel konkretne ukrepe za izboljšano likvidnost.

Uveljavitev kataloga del in nalog ter spremembe samoupravnega sporazuma

V mesecu septembru pričenjamo v obračunu OD uveljavljati sprejete spremembe samoupravnega sporazuma o skupnih osnovah in merilih ter sprejete kataloge del in nalog. V neposredni proizvodnji so že začeli z evidenco dela po delih in nalogah ter novih kategorijah, za režijska dela pa bo obračun za september opravljen na osnovi razporeditve, z evidenco pa bomo začeli s 1. 10. 1982. S 1. 10. bo uveden tudi dodatek za delo v popoldanski izmeni. Poračun za čas od 1. 3. do 31. 8. 1982 bo izvršen hkrati z obračunom OD za mesec oktober 1982, torej bodo razlike izplačane 15. 11. 1982.

S tem bo zaključeno štiriletno delo pri izdelavi katalogov del in nalog in napravljen korak bliže k doslednejšim nagrajevanju po delu in rezultatih dela. Ob tej priložnosti želimo iskreno zahvaliti za vloženo delo, trud, angažiranje in sodelovanje članom Komisije za vrednotenje zahtevnosti dela v preteklem in sedanjem obdobju, vodjem organizacijskih enot, predsednikom IO OO sindikata, članom samoupravnih organov, sodelavcem v službi za analizo OD in OŠDP ter vsem, ki so v razpravah in razgovorih prispevali k sprejemanju čim ustrežnejših predlogov in sklepov. Še posebej se želimo zahvaliti za angažiranje, sodelovanje in pomoč predsednikoma komisije, tovarišema Ivanu Volčanšku in Albinu Kladniku, sodelavcu tovarišu Alojzu Štrošu ter za izredno zavzetost, konstruktivnost in doslednost tovarišema Petru Bertonclju in Dragu Homšku, ki so nosili glavno breme razčiščevanja in pojasnjevanja dilem in spornih primerov.

Zavedamo se, da je pred nami še dosti dela tako z nadaljnjim dograjevanjem sistema delitve OD kot tudi z ureditvijo tehnične izvedbe obračuna in poračuna ter odpravo še obstoječih pomanjkljivosti in napak.

Ker je od razprav o spremembah samoupravnega sporazuma že preteklo nekaj časa, bom poskusil na kratko opisati, katere spremembe v obračunu OD bodo nastopile pri obračunu OD za september in oktober tega leta:

1. Obračun OD za september 1982 bo opravljen po kategorijah iz kataloga del in nalog in to za neposredna proizvodna dela na osnovi novih ali popravljenih obračunskih listov, za režijska dela pa na osnovi razporeditve. Od 1. 10. dalje pa bo tudi obračun OD za režijska dela teklen na osnovi evidence opravljenega dela.

Velja poudariti, da smo 14. 9. 1982 v DO pod planom 4,5 odst., izvoz nad planom 8 odst., domači trg pod planom 9 odst. TOZD-1 je 3 odst. pod planom, TOZD-2 13 odst., TOZD-3 10, edino TOZD-4 je 40 odst. nad planom.

Potrebnosti so veliki napor prodaje in proizvodnje, da bomo letni plan dosegli. Mesečno moramo izvoziti najmanj po 20 mio din in na domačem trgu prodati najmanj 100 mio din ali skupaj prodati 120 mio din mesečno.

Prepričan sem, da smo mnogokrat že dokazali, da smo sposobni uresničiti postavljene naloge.

Vinko Gobec

2. Delavci z nad 30 let in delavke z nad 25 let delovne dobe bodo prejemali od 1. 9. dalje razliko do 11. kategorije (dosedaj do 9. kategorije).

3. Ocene uspešnosti dela bodo vplivale na višino OD v enotnem sorazmerju tako, da predstavlja povsod ena točka ocene 1,8 odst. OD.

4. Sedanje limitirano povprečje cen uspešnosti (20 točk) se s 1. 9. nadomesti z oceno uspešnosti dela ocenjevalnih skupin, ki jo bo sprejemal poslovni odbor na predlog vodij TOZD in sektorjev. Izvedba tega bo odložena, če bosta Komisija za vrednotenje zahtevnosti dela in poslovni odbor ugotovila, da je prišlo v pripravi predloga do negativnih pojavov. Istočasno se ukine dodatek za nadomeščanje.

5. Uspešnost dela individualnih poslovnih organov se bo od 1. 9. dalje obračunavala po sprejetih merilih na osnovi zadnjih znanih podatkov o doseženih rezultatih TOZD, DO in panoge. Ta merila so: doseženi dohodek na zaposlenega v primerjavi s preteklim razdobjem, planom in podskupino panoge ter dosežena akumulacija na povprečno uporabljena poslovna sredstva v primerjavi s preteklim razdobjem, planom in podskupino panoge.

6. V skladu z določili sprememb samoupravnega sporazuma bo DS DO sprejel novo Tabelo razponov, kategorij, ki bo veljala za obračun OD od 1. 9. dalje. Razlika med obema vejama krivulje razponov pa se bo ob nadaljnjih povečanjih planske izhodiščne vrednosti zmanjševala, dokler se ne izenači.

Še vedno veliko delavcev zato dela, ker morajo delati, če hočejo živeti, v to jih sili okolica, v tovarni pa norma.

Kot da je delati tako težko in se ga da opravljati samo na silo! Kaj ni delo tudi užitek in ob uspehu zadoščenje, ki ga ne more dati nobena druga stvar.

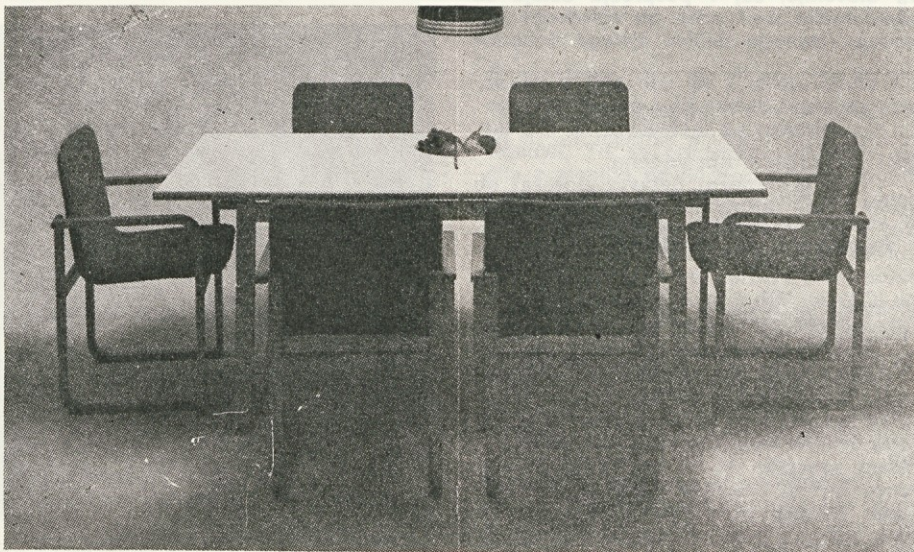
7. Dodatek za delo v popoldanski izmeni pri dvo- ali triizmenskem delu se bo pričel obračunavati s 1. 10. 1982, tako kot smo se dogovorili v javnih razpravah.

8. S 1. 9. se preneha obračunavati akontacija na spremembe sporazuma, planska izhodiščna vrednost pa se istočasno v TOZD-1, 2, 3, 4, 5 in 8 poveča za 9 odst., v TOZD-9 in skupnih službah pa za 6 odstotkov.

9. Obračunani OD za september 1982 bodo osnova za izvedbo poračuna OD za čas od 1. 3. do 31. 8. 1982, ki ga bomo opravili pri obračunu OD za oktober 1982.

Za delavce, ki so bili v času od 1. 3. do 30. 9. 1982 prerazporejeni, bomo osnovo za poračun ugotovili posebej v skladu z delom, ki so ga opravljali v tem obdobju. Enako bomo posebej ugotovili osnovo za delavce, ki so ali bodo od 1. 3. do 31. 10. 1982 odšli iz DO.

Eventualnih negativnih razlik pri poračunu akontacij na spremembe sporazuma za čas od 1. 3. do 31. 8. ne bomo obračunali, razen če bodo za posamezne primere Odbori za kadre TOZD ugotovili, da je to rezultat dela (Nadaljevanje na 4. strani)

Po lanskem velikem uspehu našega pohištva »L« na sejmu v Beogradu smo se s tem izredno lepim programom predstavili še v Milanu (sredi septembra). Pravzaprav je do te naše predstavitve prišlo predvsem po zaslugi znane italijanske trgovske hiše Magis, kateri je pohištvo »L« tako zelo všeč, da je hotela dobiti od Stola »ekskluzivo« za prodajo po celem svetu. To pomeni, da bi bila izključno ta firma prodajalec sistema »L« povsod, razen seveda v Jugoslaviji. Vendar pa smo Magisu dali le »poskusno ekskluzivo« za dobo enega leta. V tem času pa bi se videlo, če je italijanska trgovska hiša sposobna sprejeti take količine, ki bi bile primerne tudi za našo proizvodnjo. Že prej smo se zmenili, da bomo pohištvo skupaj predstavili v Milanu, kjer se zbere vsa svetovna elita. Razstavljeni prostor je bil opremljen z veliko Stolovo oznako. Tale ambient jedilnice (miza L-02, stol L-11) oblikovno in tehnično posega v sam vrh ustvarjanja na področju lesne industrije v zadnjem času.

F. Stele

Predstavniki članic Unilesea v pogovoru s predsednikom CK ZKS tovarišem Marincem

Na pobudo akcijske konference ZK SOZD Uniles je bilo 30. 8. 1982 organizirano srečanje predstavnikov Zveze komunistov in direktorjev članic sozda s tov. Andrejem Marincem. Pogovor je po ogledu proizvodnje Javorjevega tozda Opažne plošče Belsko, stekel odprto in živo, s poudarkom na problematiki, ki je pereča pri ustvarjanju in doseganju družbenoekonomskih ciljev članic oz. sozda Uniles. Pri pogovoru je sodeloval tudi tov. sekretar CK ZKS Miha Ravnik in izvršni sekretar tov. Marenek.

O vlogi in rezultatih sozda je uvodoma kritično in samokritično spregovoril tov. predsednik, dr. Krašovec. Poudaril je, da so sicer doseženi nekateri kvalitetni premiki v okviru Unilesea, vendar še nikakor ne moremo biti zadovoljni. Premalo je pravih dohodkovnih povezav, predvsem je potrebno urediti dohodkovne odnose z gozdarji, o čemer se je dogovoriti na ravni republike; niso še stekli dohodkovni odnosi med trgovino in proizvodnjo; v okviru Unilesea deluje posebna finančna služba, vendar je treba dejavnost razširiti. Sodelovanje članic na zunanem trgu sicer utira pot, vendar moramo doseči še veliko več. Za kvalitetnejše delovanje sozda je podpreti akcijo gospodarske zbornice Slovenije za opredeljevanje skupnih ciljev.

Tov. predsednik Krašovec je z globalnimi kazalci predstavil poslovanje sozda v prvem polletju 1982. Rezultati so bili nekoliko slabši od povprečja gospodarstva Slovenije, saj v povprečju ostaja za akumulacijo 3–4 odst. od celotnega prihodka; razmerje delitve čistega dohodka

na osebne dohodke in sklade pa je 70 : 30. Izgube v sozdu so kar šestkrat večje glede na prvo polletje lani in znašajo 80 milijonov novih din, kar je 2 odst. od celotnega prihodka. Pričakovati je zmanjšanje izgube do konca leta.

Velik pomen ima sozd Uniles pri doseganju izvoznih ciljev republike. Delež izvoza v realizaciji članic je 30 odst., od tega 88 odst. na konvertibilno področje. Vendar je postavljeni plan za prvo polletje dosežen le 40 odst., ocena do konca leta pa je 95-odst. doseganje plana, kar bo 14-odst. povečanje glede na leto 1981.

Težave z doseganjem plana izvoza izhajajo med drugim tudi iz nerealne ocene povišanja izvoznih cen za 13 odst.

Skupne ugotovitve glede problematike pri doseganju izvoznih ciljev članic pa temeljijo na preslabi motiviranosti, ekonomski osnovi oz. preslabem dohodku za izvoznike, ki bi sicer izvoz bolj pospešeno povečevali. Res je osnova za prodor na tuja zahodna tržišča v boljši produktivnosti dela, ki jo moramo izboljševati, vendar so poleg tega odgovorni tudi dejavniki nejasnosti in nesistemskih rešitev ekonomske politike za leto 1983. Predvsem pa smo v zaostajanju ključnega reševanja dohodkovne, ekonomske povezanosti in izvezno breme ni enakomerno porazdeljeno. Predstavniki smo kritično izpostavili tečaje dinarja, neosnovane razdelitve, do-

datne stimulacije (lesarji-finalisti le 3 odstotke, predlog vsaj 7 odst. oz. upoštevanje stopenj obdelave), preobremenjene akumulacije z vsemi prispevki, poleg tega pa neučinkovito kreditiranje zapoznelega priliva izvoznih stimulacij in skrajšanje plačilnega roka od 90 na 60 dni in s tem skrajšanje vračilnega roka za kredite.

Ob pričakovanju boljših sistemskih rešitev pa si bo sozd prizadeval za enoten in boljši nastop pri osvajanju novih tržišč in pripravi primerne organizacije inženiringa v tujini, predvsem za področja Bližnjega vzhoda, Iraka, Alžira, Saudske Arabije, Egipta, Avstraiije ipd., saj je povečanje izvoza naša družbeno odgovorna naloga.

Tovariš predsednik Marinc je Unileseu izrekel javno priznanje za zadnja leta napredka.

Glede dejavnosti in organiziranosti ZK na nivoju sozda se strinja, da ni potrebno neko trdno formalno organiziranje, pač pa podpira obliko akcijske konference, ki lahko da najboljši učinek pri realizaciji skupnih stališč.

Kot najpomembnejšo nalogo sozda je izpostavil skupno planiranje in pohvalil enotno metodološko rešitev informacijskega sistema. Poudaril je, da je nujno kvalitetnejše dohodkovno povezovanje v okviru in izven sozda, pri čemer moramo intenzivno delati, da dodelamo dohodkovno povezanost med trgovino in proizvodnjo, sicer bo prišlo do konfliktov. Pozdravlja pobudo za razvoj aktivnosti na nivoju SRS za ureditev dohodkovne povezanosti med gozdarji in lesarji, je proti sektorskemu obnašanju in predvsem je, po njegovem mnenju, potrebno rešiti varstveno funkcijo gozdarjev poslovno.

V zvezi z novim zakonom o obrtni dejavnosti je tov. predsednik Marinc podprl prizadevanja družbenega sektorja oz. lesne industrije, da se ne sme dovoliti na-

(Nadaljevanje s 3. strani)

in ravnanja delavca samega in je negativna razlika upravičena.

Če bi posamezni delavec dosegel ob spremembi obračuna nižji OD na Nh kot v avgustu 1982 brez akontacije na spremembe sporazuma, mu bomo obračunavali razliko do avgustovske višine OD na Nh, dokler nova višina ne bo dosegla avgustovske.

10. Vse nastale probleme in napake v obračunu ali poročunu bomo razreševali postopoma, razlike v OD pa v skladu z dokončnimi rešitvami poročunali za celo obdobje od 1. 3. 1982 dalje.

Uveljavitev sprememb samoupravnega sporazuma in kataloga del in nalog nam omogoča tako delitev OD, ki bo bolj v skladu z dejansko opravljenim delom kot do sedaj. Koliko pa bo ta možnost uresničena, je odvisno od naše doslednosti in poštenosti pri sami izvedbi. Izvajanje teh določil bo zahtevalo nekaj več dela in razmišljanja, zlasti vodij organizacijskih enot in Odborov za kadre. Menim pa, da smo sposobni s sodelovanjem in zavzetostjo za stvar obrzdati morebitne negativne težnje in pojave, ki bi težili k izkoriščanju, okoriščanju in iskanju lukenj v sistemu.

Peter Jerman

PREDSEDNIK CK ZKS tov. ANDREJ MARINC NA OBISKU V UNILESU

Predsednik CK ZKS tov. Andrej Marinc je imel 30. 8. 1982 razgovor s poslovnimi delavci in člani predsedstva akcijske konference ZK v sozdu Uniles. Obravnavana so bila tekoča aktualna vprašanja poslovanja v zaostrenih pogojih gospodarjenja, samoupravno dohodkovno povezovanje lesne industrije z gozdarstvom in trgovino, prizadevanja za pospeševanje izvoza ter o nalogah komunistov v sedanjem družbenoekonomskem položaju.

Likvidnost nasploh in posebej v Stolu

Organizacijam združenega dela, bankam in drugim finančnim organizacijam nalaga zakon o denarnem sistemu, da morajo ohranjevati svojo sposobnost za pravočasno izpolnjevanje zapadlih denarnih obveznosti doma in v tujini.

Likvidnost plačil torej pomeni sposobnost plačevanja vseh denarnih obvezno-

sti, ki zapadejo na določen dan. V primeru, da svojih obveznosti ne bi mogli opraviti, oz. ne bi imeli denarnih sredstev za poravnavo, pomeni, da bi si nezakonito prisvajali tuje premoženje in bi s tem kršili samoupravne pravice o razpolaganju z družbenimi sredstvi.

V zvezi s tem so organizacije združe-

nega dela dolžne določiti način ohranjanja likvidnosti in ukrepe v primeru ne-likvidnosti. V Stolu so samoupravni organi sprejeli splošni akt — Ukrepe za ohranjanje likvidnosti vseh tozdov in delovne skupnosti, ki so osnova za zagotavljanje likvidnosti. Dnevno opravlja to obveznost finančna služba v okviru pooblastil po tem splošnem aktu oz. sklepah Odbora posebne finančne službe, katere člani so delegati posameznih tozdov.

V Stolu vse svoje obveznosti izpolnjujemo v zakonskem roku ter osebne dohodke in sredstva skupne porabe izplačujemo v dogovorjenih rokih.

V zadnjem času je likvidnost nekoliko slabša, kar še ne pomeni, da ni denarja

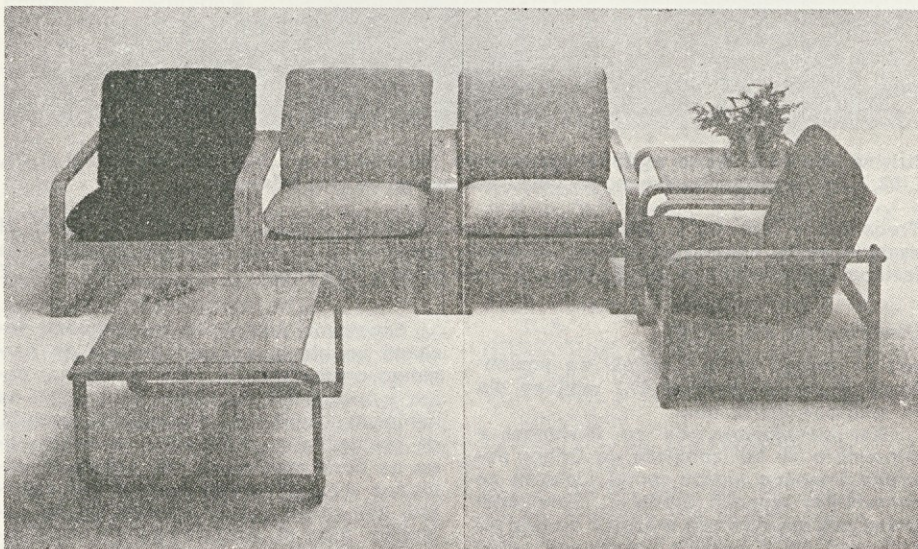
Ali se včasih ne naslanjamo preveč na minulo delo. To delo je že bilo opravljeno in tudi plačano. Z delom pa je treba naprej.

* * *

Navidezno smo vsi zelo dobri delavci in nam gre za kar najboljši uspeh, v resnici...

* * *

Nekateri so delavci, drugi so igralci, vendar imajo slednji dostikrat večji osebni dohodek. — Ker še ne ločimo igre od dela!

Tudi klubska garnitura »L« (fotelj L-31, miza L-22) je bila v Milanu lepo predstavljena. Slika je iz prospekta, ki ga je realizirala in založila italijanska firma Magis, seveda z artikli, ki so jih izdelali delavci v naši delovni organizaciji.

daljnja razširitev dejavnosti privatnih žag, ki razžagajo že pomembne količine hlodovine.

Problematika deviznega sistema in s tem izvoznikov je po mnenju tov. predsednika takšna, da bi morali glede na naravne danosti in nacionalne prednosti, delež izvoza kar podvojiti!

Vsekakor pa se bo v sistemskih rešitvah treba zavzemati za večjo motiviranost delovnih organizacij, ki gredo v izvoz. Tu so škarje in platno!« je rekel tov. Marinc. Za leto 1983 ni pričakovati izboljšanja deviznega sistema, vendar imamo že politične sklepe o realnem tečaju dinarja, komisije za program stabilizacije gospodarstva pripravljajo konkretizacijo deviznega sistema, tako da pričakujemo v l. 1983 trajnejše sistemske osnove za naprej, intervencijski ukrepi pa bodo gotovo še prisotni.

Izvajati pa moramo pritisk, da pride-mo do boljših splošnih pogojev gospodarjenja. Razbremenitve izvoznega gospodarstva so še možne, vendar ne v takšni meri, da bi pokrile vso razliko v ceni glede na domače cene. Koga bomo obremenjevali, ko bo npr. SRS dosegla 30 odst. deleža izvoza. Dohodkovno povezovanje je

nujno, prednost povezovanja bodo imeli izvozniki po 67. členu zakona o deviznem sistemu, kar pomeni dejanske deleže pri ustvarjenih devizah v odvisnosti od vloženega živega in minulega dela v reprodukcijski verigi. Pozdravlja iniciativo za organizacijo inženiriga v inozemstvu, vendar priporoča skupen nastop v širših povezavah, ne le v okviru Unileasa.

Iz zaključne besede tovariša predsednika CK ZKS smo lahko ugotovili, da imamo podobna izhodišča pri prizadevanjih za izboljšanje trenutnega gospodarskega položaja, kar se mora izraziti v vsakdanji aktivnosti članstva zveze komunistov in delegatskem nastopu na vseh ravneh.

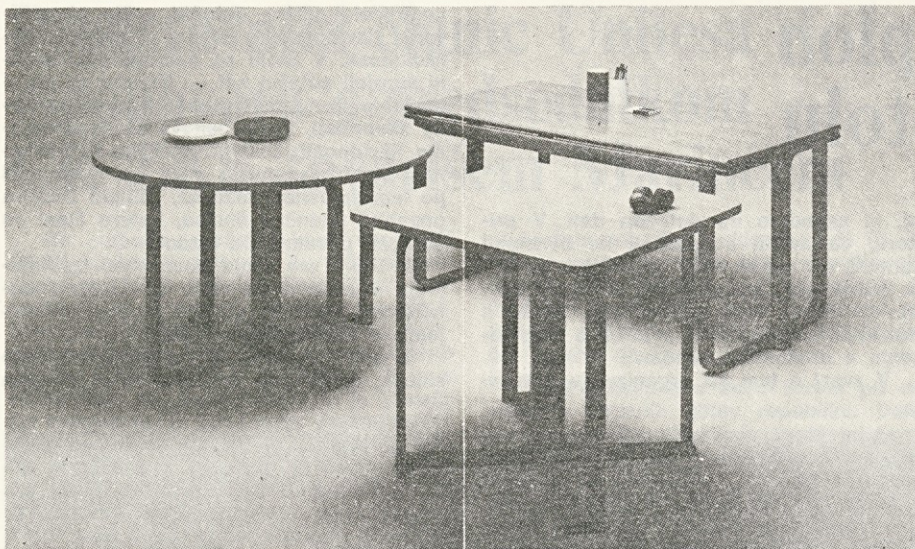
Pomembne naloge, ki jih še moramo realizirati v okviru Unileasa in jim posvetiti še večjo pozornost, so po mnenju tov. predsednika zlasti v analizi in problematiki materialnih stroškov, izkoriščanju oz. optimalizaciji kapacitet, racionalnemu izkoristku osnovnih sredstev v smislu mobilnosti le-teh, v skupnih projektih oz. investicijah v izgradnje objektov, skupni organizaciji dela, skupnem planiranju izobraževanja kadrov, predvsem pa v izkoriščanju skupnega znanja.

za to in ono, kar je v okviru naših planov, vendar smo se morali poslužiti ukrepov, ki so predvideni za ohranjanje likvidnosti. To so predvsem: odložitve plačila z menico do 90 dni, eskont oz. prodaja menic pri LB, indosiranje oz. prenašanje menic, ki jih dobimo od kupcev, na plačevanje obveznosti do dobaviteljev in podobno.

Po kolektivnem dopustu je likvidnost praviloma slabša zaradi izpada proizvodnje oz. odpreme kupcem v 14 dneh dopusta. V avgustu pa so nastopile še dodatne okoliščine, ki so likvidnost za avgust in september še poslabšale. Vzroki so zlasti v tem, da moramo vrniti v avgustu in septembru za 30 milijonov (novih) izvoznih kreditov več kot jih na osnovi doseženega izvoza lahko dobimo. Delno je vzrok v nizkem izvozu v avgustu, predvsem pa vpliva na to predpisano skrajšanje roka vnosa deviz in s tem skrajšanje odplačilnega roka kredita. Ob prehodu je bilo tako v enem mesecu vrnjenih kreditov za dva meseca izvoza. Dinarski del deviznega priliva v tem času kasni za okrog tri tedne zaradi novih evidenc in prenosov sredstev med bankami. Pred 15. septembrom je izpad teh sredstev pomenil 10 milijonov din. Poleg tega smo pričakovali priliv izvoznih stimulacij, ki tudi kasni, v vrednosti 7,2 milijona din. Sku-

Nada Irt

(Nadaljevanje na 6. strani)

Krivina »L« daje široko možnost oblikovanja. Na sliki so kar trije različni modeli (L-01, L-03, L-04) jedilnih miz. Vseeno pa oblikovne zamisli še niso izčrpane.

Treba pa je reči, da je težko narediti dovolj stabilno jedilno mizo oziroma artikel, ki vsebuje večjo lamelirano krivino, ki deluje elastično in s tem povzroča tresljaje. Ta lastnost (elastičnost) pa je pri nekaterih stolih seveda zaželjena.

F. STELE

(Nadaljevanje s 5. strani)

paj so vplivali samo ti vzroki na poslabšanje likvidnosti v višini 40,7 milijona din (4 milijarde starih din).

Ker ocenjujemo, da se likvidnost v septembru ne bo izboljšala, je Odbor posebne finančne službe moral ukrepati za premostitev izpadlih sredstev. Tako smo poleg odkupa deviznih sredstev v višini 10 milijonov din s pravico ponovnega nakupa, pridobili pri banki še 20 milijonov din kratkoročnega posojila do treh mesecev.

Glede na stopnjo ogroženosti likvidnosti pa je odbor preanaliziral tudi druge vzroke, med katerimi je najpomembnejši previsok porast zalog materiala in polizdelkov. Posebne komisije v tozidih so dožnje primerno ukrepati, ukrep omejenih nabav pa je za naslednja 2 meseca omejen na 45 milijonov din, kar zadostuje za normalno proizvodnjo.

Nabava surovin in materiala v preteklih mesecih je namreč bila tako velika (povprečno 75 milijonov na mesec), da je že ogrozila finančno likvidnost. V sedanjih tržnih razmerah je sicer to pozitivno glede na pomanjkanje raznih materialov, tako da imamo na zalogah zagotovilo za nadaljnjo nemoteno proizvodnjo, vendar nam likvidnost tega več ne dopušča.

Po oceni možne realizacije do konca leta tako na domačem trgu kot v izvoz, pričakujemo tudi ob zmanjšanju stanja avansov oz. predplačil kupcev, da bomo ob omejenih nabavah vrnili sposojena sredstva in tudi normalno proizvajali. Pri tem je upoštevan pogoj, da bodo terjatve do kupcev v tujini zmanjšane za 30 milijonov din.

Enostavno rečeno, če bo dohodek dosežen po planu, bo tudi denarja za normalno poslovanje v I. 1982 dovolj, saj bomo v investicije do konca leta vložili še minimalna sredstva, s pogojem, seveda, da preplačila od kupcev na domačem trgu ne bodo zmanjšana več kot za 25 milijonov din. Ta padec namreč pričakujemo, ker večjih naročil za objekte na domačem trgu ni, proizvodnja pa mora izdelati naročila za opremo, ki je že bila plačana.

Prizadevanja za doseganje postavljenih ciljev v planu izvoza in domačega trga so naša osnovna naloga za doseganje planiranega dohodka in s tem v končni fazi tudi denarnih sredstev.

Nada Irt

Včasih radi rečemo, da je slab red. Pa ta red vendar sami gradimo in ga tudi po-
diramo.

* * *

Ni poznal dela, ne sodelavcev, komaj je prišel v tovarno, pa je že na vso moč udrihal vsevprek, pri tem pa se ni vprašal, kaj bi lahko sam izboljšal.

Disciplinsko poročilo

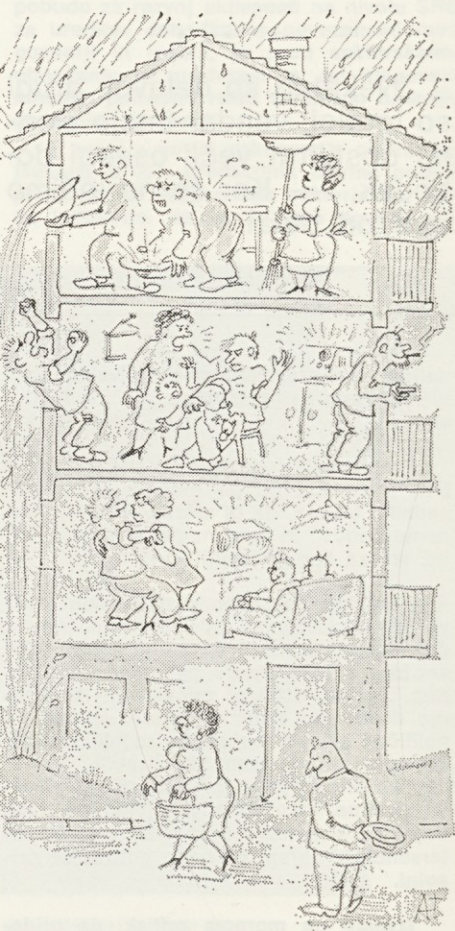
Senat disciplinske komisije je obravnaval kršitev delovne obveznosti delavca Jakoba HRIBARJA iz PE-4, TOZD Sedežno pohištvo. Ugotovil je, da je Jakob Hribar dne 5. in 21. 3. ter 18., 22. in 25. 6. neopravičeno izostal z dela po 5 ur vsak dan in neopravičeno izostal z dela 22. 3., 18. 5. in 16. 6. 1982 po 8 delovnih ur, s čimer je težje kršil delovno obveznost po 2. točki 15. člena Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavca.

Senat je ugotovil, da je bil vzrok vsem izostankom alkohol. Čeprav je bil Hribarju že izrečen ukrep pogojnega prenehanja delovnega razmerja, senat ni odpoklical pogoja, to pa zato, ker se je Jakob Hribar odločil za zdravljenje proti alkoholizmu.

Postopek zaradi uživanja alkohola oziroma prihajanja na delo v vinjenem stanju teče posebej in je povsem odvisen od tega, ali bo Jakob Hribar zdravljenje vzdržal. Za neopravičene izostanke pa je senat izrekel Hribarju

JAVNI OPOMIN

Poleg tega bo moral Jakob Hribar v skladu z določili Pravilnika o disciplinski in materialni odgovornosti delavca za vse neopravičene izostanke plačati pavšalno odškodnino.

»Naša stanovanja v blokih so taka, kakršni so prebivalci. Tudi to, kako se med seboj razumejo, je njihova stvar. Če so nekateri pri tem jezni in živčni, je tudi njihov problem.«

Tako pravijo tisti, ki jih gledajo od daleč!

Veliko naših delavcev noče ali si ne upa ničesar napisati v naš časopis. Lahko jih spodbujate, kolikor hočete, in jim pravite, da naj vsaj kaj zelo kratkega prispevajo za Glasilo.

Žal je vsaj za sedaj ostalo pri besedah in prepričanju. Vendar ni še nihče odgovarjal za tisto, kar je pošteno povedal!

S seje izvršnega sveta SO Kamnik

Izvršni svet skupščine občine Kamnik je dne 31. 8. 1982 obravnaval informacijo o gospodarjenju v občini v I. polletju letošnjega leta in Poročilo o izvajanju dogovora o uresničevanju družbene usmeritve razporejanja dohodka v I. polletju 1982 in pri tem:

1. Ugotavlja, da je gospodarstvo doseglo nekatere pozitivne premike, toda ekonomski kazalci še vedno niso dovolj kvalitetni za ugodno oceno gospodarjenja v I. polletju letošnjega leta.

Posebno ugodna gibanja beležimo na področju izvoza, saj je izvoz za 34 odst. večji kot v istem obdobju lani.

2. Pričakuje, da bodo organizacije, ki so v I. polletju poslovale z izgubo, v svojih sanacijskih programih sprejele takšne ukrepe, ki bodo omogočili, da izgub konec leta ne bo več.

3. Zadolžuje komite za družbenoekonomski razvoj, da pripravi predlog ukrepov družbenega varstva za DO Golfturnist, TOZD Gostinstvo in žičnice.

4. Ocenjuje, da bodo organizacije združenega dela v drugem polletju poslovale v težjih okoliščinah, zato zahteva, da poslovodni organi sproti obveščajo izvršni svet o svojih težavah pri poslovanju.

5. Ugotavlja, da nekatere vrste stroškov (dnevnice in potni stroški za službena potovanja, izdatki za reprezentanco) v globalu rastejo nesorazmerno z rastjo prihodka oz. dohodka, zato poziva organizacije združenega dela, da te stroške analizirajo in jih poskušajo dodatno omejiti.

6. Pričakuje, da se bodo predstavniki zdravstvenih skupnosti in TOZD Zdravstveno varstvo sporazumeli o takšnih cenah zdravstvenih storitev, ki bodo v skladu z zakonom o svobodni menjavi dela.

7. Vse delovne organizacije s področja gospodarstva in negospodarstva, ki so v polletju prekoračile sredstva za osebne dohodke glede na doseženo rast

primerljivega dohodka, izvršni svet opozarja na dosledno izpolnjevanje določil dogovora, še posebej pa TOZD Trival, KG Kamnik, Gozdno gospodarstvo — obrat za kooperacijo in Gozdno gospodarstvo — TOZD Gospodarstvo.

8. Stopnja rasti sredstev za osebne dohodke v gospodarstvu v obdobju I—VI 1982/I—VI 1981, ki služi kot merilo za usklajevanje sredstev za osebne dohodke v dejavnosti izven gospodarstva, znaša 32,28 odstotka.

9. Izvršni svet zahteva, da poslovodni organi takoj pripravijo skupno s predstavniki družbenopolitičnih organizacij v tistih organizacijah in skupnostih, ki za I. polletje 1982 izkazujejo preseganje rasti sredstev za osebne dohodke, načrt ukrepov za uskladitev sredstev za osebne dohodke do konca leta ter ga dostavijo Izvršnemu svetu. Izvršni svet bo ob periodičnem obračunu za 9 mesecev zaostрил presojo rasti sredstev za osebne dohodke.

10. Zadolžuje strokovne službe samoupravnih interesnih skupnosti, da takoj preverijo programe in ugotovijo ali povečanja zaposlenosti v negospodarskih organizacijah združenega dela temeljijo na dogovorjenih povečanih programih.

11. Priporoča organizacijam združenega dela, ki so prekoračile sredstva za osebne dohodke, da pri načinu usklajevanja le-teh z dogovorom ne ukinjajo tistega dela osebnega dohodka, ki pomeni uspešnost oziroma neuspešnost (stimulativni del) delavčevega dela.

12. Zadolžuje komite za družbenoekonomski razvoj, da s predstavniki interesne skupnosti otroškega varstva in VVO Antona Medveda analizira in primerja OD te organizacije s podobnimi organizacijami v drugih občinah ter predlaga temu primerno povečanje osebnih dohodkov.

Ida Kočar

OCVIRK Janez, NK delavec, odpr. skl., odšel v JLA

VINIČ Silva, NK delavka, PE 7

GLAVAC Ana, NK delavka, PE 6, upokojena

JANEŽIČ Janko, NK delavec, PE 7, umrl

BURJA Ludvik, NK delavec, PE 4, upokojen

MARIN Ivanka, NK delavka, PE 7, upokojena

TOMC Anka, PK stroj. delavka, PE 7, upokojena

MALIČI Sems, NK delavec, PE 4

SIMIČAK Metod, NK delavec, PE 8

GRČAR Kati, NK delavka, skladišče, upokojena

ANDIČ Aleš, NK delavec, PE 8

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

KLEMENČIČ Frančiška, NK delavka

MALEŽ Alojzij, KV tapetnik

HANČIČ Bojana, NK delavka

JANŽEVERC Marija, PK delavka, upokojena

MULIČ Faketa, NK delavka

V TOZDU KOVINSKO

IN OBLAZINJENO POHIŠTVO

MIHELČIČ Zvone, KV natak, PE 5, odšel v JLA

SMERDEL Zvonko, NK delavec, PE 5, odšel v JLA

ŠUM Drago, NK delavec, PE 3, odšel v JLA

BREZOVAR KRISTINA, nižja strok. delavka, upokojena, PE Motnik

SLATNAR Kristina, NK delavka, PE 5, upokojena

PERNE Slavko, KV tapetnik, PE 5, odšel v JLA

SIVEC Rajko, NK delavec, PE 5

BORC Damjan, KV monter, PE 3

SUŠNIK Ivana, NK delavka, PE 5, upokojena

V TOZDU PLOSKOVNO IN KOVINSKO POHIŠTVO »SLOGA« MOSTE

KOČAR Andrej, NK delavec, odšel v JLA

ŽARGI Marjan, KV mizar, odšel v JLA

LAP Vincencij, NK delavec, upokojen

V TOZDU TEHNIČNE STORITVE

SLEBIR Andrej, KV stroj. ključavničar, odšel v JLA

ZAVRŠNIK Franc, KV stroj. ključavničar, odšel v JLA

JUHANT Jože, KV avtomehanik

KEMPERLE Jože, KV stroj. ključavničar, odšel v JLA

V TOZDU PRODAJA

ILIČ Tomislav, gradbeni tehnik, Interier Sarajevo

V SKUPNIH SLUŽBAH

ZORMAN Marija, PK stroj. brusilka, upokojena

Oddelek za delovna razmerja

»Ali bomo z novim katalogom del nagradili dobrega delavca za strokovnost in kvaliteto?«

* * *

Prvi dan:
»Ne morem ga siliti, da še bolj pre-seže normo!«

Drugi dan:
»Saj ne dela niti pet ur!«

Tretji dan:
»Niti pol šihita ne dela!«

Naslednji dan:
»Dela naj tako, da bo vse v redu, saj človek ni iz železa!«

KADROVSKE SPREMEMBE ZA JULIJ IN AVGUST 1982

Delovno razmerje so sklenili:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

PANDŽA Mile, NK delavec, PE 4

ZUPANČIČ Darja, NK delavka, PE 8

URANKAR Franc, NK delavec, PE 8

URŠIČ Franciška, NK delavka, PE 7

ZUPANČIČ Jože, NK delavec, PE 8

JONTEZ Ivan, NK delavec, PE 7

GUJTMAN Bojan, NK delavec, PE 7

PAVLIN Mojca, NK delavka, PE 7

NARAT Marjan, NK delavec, PE 7

STANIČ Vladimir, KV prodajal., PE 8, iz JLA

POLJANŠEK Franc, NK delavec, PE 7

DROLIC Martin, NK delavec, PE 8

V TOZDU PLOSKOVNO POHIŠTVO

KOUTER Bojan, NK delavec

MAMIČ Zora, NK delavka

**V TOZDU KOVINSKO
IN OBLAZINJENO POHIŠTVO**

GABROVEC Peter, KV tapetnik, PE 5

BIZJAK Franc, KV tapetnik, PE 5

DRČAR Irena, NK delavka, PE 5

MARINŠEK Anton, NK delavec, PE 5

MUHIČ Matjaž, NK delavec, PE 5

V TOZDU TEHNIČNE STORITVE

KOČAR Franc, NK delavec

ORAŽEM Matjaž, KV elektrikar

V TOZDU PRODAJA

MARTINC Tilka, ekonom. tehnik, Interier Duplica

SOREC Božidar, lesarski delovodja, predstavništvo Celje

BABAČIČ Ivan, NK delavec, Interier Zagreb

KRIVANEK Otmar, stroj. tehnik, Interier Sarajevo

Delovno razmerje so prenehali:

V TOZDU SEDEŽNO POHIŠTVO

GRDEN Dušan, NK delavec, PE 8, odšel v JLA

Rezultati gospodarjenja SOZDA Uniles v prvem polletju

Preden omenimo finančne rezultate združenih organizacij v sozdu, omenimo pogoje poslovanja v prvem polletju.

PROIZVODNJA se je soočala s težavami pri preskrbi z repromateriali, tako domačimi kot uvoženimi. Zaradi tega je prihajalo do prilagajanja proizvodnih programov, kar je vse povzročalo zastoje v proizvodnji, slabšo kvaliteto, podaljševalo dobavne roke in povzročalo neredno odpremo. Tudi sprememba odstotka razpolaganja z devizami od 65 odst. na 30 odst. od priliva ima posledice v rebalansih plana uvoza in kompenzacijah z domačimi repromateriali. Neravnovesja med nabavnimi cenami repromaterialov in prodajnimi cenami gotovih izdelkov zmanjšujejo ostanek čistega dohodka, povzročajo težave z likvidnostjo in večajo stroške za obresti.

Enake probleme povzročajo tudi neplačane terjatve, pretežno plačevanje kupcev z menicami, podaljševanje rokov zapadlosti prejetih menic in majhne možnosti najemanja bančnih kreditov.

PRODAJA na trgu široke potrošnje je razmeroma ugodna, vendar je zaradi težav v proizvodnji prihajalo do neizpolnjevanja pogodbenih obveznosti do kupcev. Pri prodaji za opremo objektov je čutili vpliv sezonskega gibanja. Že v začetku leta se je začel zapirati izvozno pomemben ameriški trg, kjer imamo v razmerah recesije še velike količine zalog že lansko leto v ZDA izvoženih izdelkov.

Zanimiva je tudi ocena **FIZIČNEGA OBSEGA** rasti proizvodnje, ki je v povprečju v sozdu Uniles v prvem polletju dosegla planirano raven. V povprečju se je obseg proizvodnje po delovnih organizacijah — članicah sozda Uniles v prvem polletju letos proti istem obdobju lani povečal po stonjih 7 odst.

Če upoštevamo omenjene pogoje poslovanja sozda v prvem polletju, so rezultati izraženi v finančnih kazalcih naslednji:

CELOTNI PRIHODEK je v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta večji le za 26 odst., kar ne more biti zadovoljivo, če upoštevamo še indeks cen proizvajalcev finalnih izdelkov. Celotni prihodek, ustvarjen s prodajo na domačem trgu, se je povečal za 20 odst., na tujem trgu pa za 43 odst. glede na I. polletje leta 1981. Tako ima prodaja v tuju v celotnem prihodku že delež 17 odst., kar pomeni 2 odst. več kot v prvih treh mesecih letos, kar je glede na trenutni gospodarski položaj pozitivno.

Ta rezultat je dosežen kljub stagnaciji ali celo znižanju cen na tujem trgu. Vrednost izražene proizvodnje (1 \$ = 41.80 din) v celotni vrednosti proizvodnje je 23 odst., v istem obdobju lani pa 15 odst. (1 \$ = 27.30 din in lanska cena na domačem tržišču).

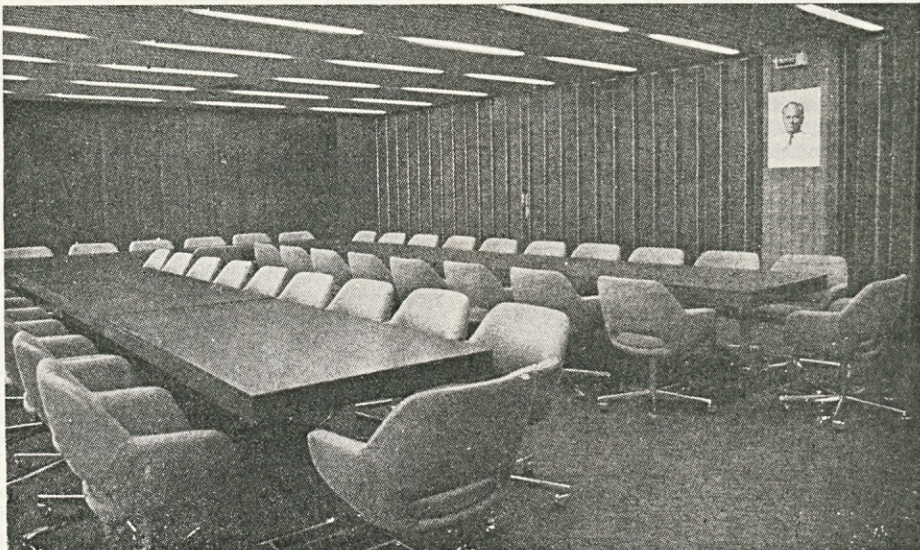
PORABLJENA SREDSTVA so se zvišala približno toliko kot celotni prihodek, vendar primerljivost zaradi znanih sprememb obračuna ni realna, a tudi ne pomeni, da se je ekonomičnost poslabšala. V sozdu smo na 100 din porabljenih sredstev dosegli 125 din celotnega prihodka.

DOHODEK, dosežen v vrednosti 3.889 mio din, je za 24,5 odst. večji od I. polletja leta 1981, njegov delež v celotnem prihodku pa je enak kot lani (20 odst.). Razporejenega je bilo več

nju sozda Uniles. Pri tem pa moramo jasno ugotoviti, da veliki proizvodni napori dajejo v akumulaciji sorazmerno skromen napredek, medtem ko se akumulacija v trgovini povečuje brez ustrezne soodvisnosti od rezultatov proizvodnje. Tako kot ob koncu lanskega leta je tudi ob letošnjem prvem polletju Lesnina ustvarila ne veliko manj kot polovico vse akumulacije proizvodnih tozdov Unilesa. Objektivno pa je treba povedati, da to ni le rezultat poslovanja Lesnine s proizvodni proizvodnih tozdov Unilesa, saj to predstavlja le del realizacije Lesnine.

Povprečni izplačani čisti OD na delavca na mesec se je povečal za 25,3 odst. in znaša za Uniles 11.900 din (ind. 125) oziroma proizvodne TOZD 11.559 din in za trgovino 15.618 din (ind. 130).

Družbena produktivnost, t. j. dohodek na delavca, je narasel na strani trgovine bolj kot na strani proizvodnje; dohodek v primerjavi s povprečno uporabljenimi sredstvi zaostaja, vendar

Les, blago in lepe oblike niso nikjer odveč. Če so k temu dodane še prijetne barve in dobra izdelava, je učinek popoln.

Na sliki je z našimi »Modul« konferenčnimi mizami in fotelji opremljena govorilnica. Mize so postavljene v obliki črke U, kar daje obiskovalcem občutek, da vsi sede za eno mizo in jim je tako tudi lažje delati.

dohodka, kot ga je bilo ustvarjenega. Zato izguba v višini 81 mio din. Vzroki izgub so analizirani pri obdelavi posameznih delovnih organizacij. Obveznosti iz dohodka so za 31 odst. večje kot lani in so narasle v večji meri kot dohodek. Ob taki obremenitvi gospodarstva tudi prizadevanja za večjo produktivnost ne rodijo zaželenega učinka in zato tudi ni čutili dovolj interesa tozdov za izboljšanje poslovanja, ki mu ne sledi večja akumulativnost.

ČISTI DOHODEK je večji od doseženega v I. polletju 1981 za 21 odst.; v proizvodnih tozdih za 18 odst. in v trgovini za 37 odst. Za osebo in skupno porabo je bilo razporejenega 70 odst. čistega dohodka, 30 odst. pa znaša akumulacija oziroma v dinarjih 752 milijonov (povečanje za 21 odst.). V proizvodnih tozdih je akumulacija večja v primerjavi z lanskim letom za 13 odst., v trgovini pa za 44 odst. To povečanje akumulacijske sposobnosti je ob večjem deležu izvoza v skupni realizaciji nedvomno eden izmed najbolj pozitivnih dosežkov v polletnem gospodarje-

manj kot v prvih treh mesecih. Akumulacija v primerjavi z dohodkom je nižja za 3 odst. (v prvih treh mesecih za 12 odst.). Stopnja reproduktivne sposobnosti je v proizvodnih tozdih manjša za skoraj 18 odst., v trgovini pa večja za 11 odstotkov.

Plan razporeditve dohodka je glede na gospodarsko situacijo zadovoljiv.

V delovnih organizacijah menijo, da so rezultati obračuna v posameznih DO relativno dobri, da pa se zavedajo pogojev gospodarjenja in problemov v II. polletju.

V ta namen so pripravili programe delovanja v zoženih razmerah, kar naj bi skupaj s prizadevanostjo vsakega posameznika prispevalo k ohranitvi proizvodnje in prodaje. Obenem skušajo v čim večji meri konkretizirati in v svojih razmerah uresničevati skupno dogovorjene aktivnosti na področju ekonomskih odnosov s tujino (program delavskega sveta sozda Uniles in stališča akcijske konference ZK Uniles o izvozu).

Sklepi tretje seje delavskega sveta

1. DS potrjuje zapisnik zadnje seje DS DO ter pregled izvrševanja sklepov te seje.

2. Sprejema se predlog strokovnih služb o dodeljevanju lesnih odpadkov upokojujencem oz. delavcem, ki ouhajajo v pokoj.

3. Ker so delegati prepozno prejeli gradivo oz. predlog za ureditev problema v zvezi z uodeljevanjem zasebne pijače — mleka, se zaveva obravnava na eni prihodnjih sej.

2. SKLEP:

Poročilo o gospodarjenju v obdobju 1978/81 in v prvem polletju 1982 se sprejme.

3. SKLEP:

1. Sprejme se predlog ukrepov in aktivnosti v zaostrenih gospodarskih pogojih, kot je nasteto v priloženem materialu in je sestavni del tega sklepa.

2. Aktivnosti in ukrepe v teh pogojih gospodarjenja naj spremlja poslovni odbor, razširjen s predstavniki družbenopolitičnih organizacij in samoupravnih organov.

3. Še bolj dosledno in v mejah stabilizacije je treba izvajati investicijski program ter pri tem biti še bolj konkretni.

4. Razprave o aktivnostih in ukrepih v zaostrenih gospodarskih pogojih je treba razširiti tudi na tozde in družbenopolitične organizacije.

4. SKLEP:

1. Glede na ugotovitve komisije za razpis in izbiro kandidata za individualni poslovodni organ se tov. Vinka Gobca imenuje za vršilca dolžnosti za dobo šestih mesecev.

2. V tem času naj se ponovi razpis za dela in opravi individualnega poslovodnega organa.

Razpis naj opravi komisija, ki je bila imenovana za prvotni razpis.

3. Strokovne službe in samoupravni organi naj prično aktivnosti za spremembo statuta v tistem delu, ki govori o pogojih za individualni poslovodni organ.

5. SKLEP:

Predlog stanovanjske komisije se sprejema le delno, in sicer tako, da se: del sredstev, ki so namenjena za gradnjo bloka na Duplici, z rokom korišćenja 15. 9. 1982, prerazporedi iz teh namenov v naslednje:

1. Zec Lazaru se dodeli 200.000 din,

2. Rakić Aleksandru se dodeli še 370.000,00 din.

6. SKLEP:

1. DS DO ugotavlja, da so DS tozdov in skupnih služb po obširni in dolgi javni razpravi sprejeli predlog Kataloga z manjšimi pripombami in spreminjevalnimi predlogi.

2. DS DO soglaša s predlogi komisije za vrednotenje dela, ki jih je izdelala po proučitvi pripomb in spreminjevalnih predlogov, sprejetih na sejah DS tozdov in skupnih služb, da se le-te sprejmejo, vsak za dela in naloge v svoji pristojnosti tako, kot jih je pripraviła komisija za vrednotenje dela.

3. Odbori za kadre tozdov in skupnih služb razporedijo dela in naloge posameznikov po predlogih vodij služb, sektorjev in oddelkov, v skladu s pridobljenimi sposobnostmi in planskimi zasedbami.

4. Strokovni službi za analizo oseb-

nih dohodkov in drugim službam pa nalaga, da čimprej izvede poračun osebnih dohodkov, in sicer najkasneje do izplačila osebnih dohodkov za mesec september 1982.

7. SKLEP:

DS je informacijo o združevanju sredstev za razvoj manj razvitih republik in AP Kosovo vzel na znanje. Priloženi material je sestavni del sklepa.

8. SKLEP:

Izjave, da pristopamo k SS o medsebojnih pravicah in obveznostih pri skupnem izvajanju vzgojnoizobraževalnega programa v naravoslovno-matematični usmeritvi, ne bomo podpisali, ker smo člani le ene Posebne izobraževalne skupnosti, in sicer PIS za lesarstvo in smo se z drugimi vzgojnoizobraževalnimi organizacijami menili oz. sklenili le pogodbe, na podlagi dogovora med delovno organizacijo in šolo.

9. SKLEP:

DS dovoljuje izvršitev adaptacijskih del v stanovanju na Jakopičevi ulici, ki ga Vzgojnovarstvena organizacija »Anton Medved« Kamnik uporablja za varstvo otrok naših delavcev.

10. SKLEP:

Za delegata VVO »Antona Medveda« Kamnik se imenuje tov. Ovičaj Sonjo.

Tudi pričujoča slika prikazuje montiranje »Moldovih« odsesovalnih naprav za mi-zarno v tozdu 1.

Prejšnja oprema, ki je morala doslej služiti temu namenu, je bila do kraja dotrajana. Pločevina je bila na večih mestih tako »gnila«, da se je komaj držala skupaj. Poleg tega pa so stare naprave nenehno izsesovale zrak iz delavnice, kar je bilo v mesecih, ko je treba prostore ogrevati, ob sedanjih dragih kurjavi, velika škoda.

11. SKLEP:

Odobri se odpis od likvidacije izrabljenih štedilnikov po inv. št. 0223, 0224, 0225, 0226 in 0227, ki so bili v počitniških hišah v Njivicah.

12. SKLEP:

Sprejema se celotni predlog za odpis drobnega inventarja v počit. objektih v Umagu in Njivicah kot je v priloženem materialu, prav tako pa tudi v Čateških Toplicah.

13. SKLEP:

Za sredstva, namenjena v letu 1982 za gradnjo stanovanjskega bloka v višini 2.430.000,00 dinarjev, se z LB Stanovanjsko komunalno banko Ljubljana sklene pogodba o vodenju sredstev sklada skupne porabe — stanovanjski del na račun udeležbe v banki.

Tabelarni prikaz izražen v 100.000 din.

	I.—VI. 1981	I.—VI. 1982	Indeks
Celotni prihodek od tega:	14.974	18.892	126
Skupni prih. na domačem trgu	4.855	5.832	120
Skup. prih. na inozemskem trgu	2.272	3.253	143
Porabljena sredstva	11.849	15.003	126
Dosežen dohodek	3.124	3.889	124
Razporeditev čistega dohodka od tega:	2.073	2.585	124
Za osebno in skupno porabo	1.451	1.833	126
Za rezer. in posl. skl.=ak.	622	752	121
Povpreč. upor. sredstva	19.759	26.393	133
Povpr. izpl. čisti OD/Z	9.497	11.900	125
Povpr. število zaposlenih	16.325	16.299	99

Marija Sitar

Jožica Markelc

Povečajmo delež dela po normi

V vedno težjih gospodarskih razmerah moramo narediti vse, da povečamo fizično rast proizvodnje in produktivnost dela poleg drugih pomembnih gospodarskih dejavnikov.

Eden pomembnejših kazalcev za fizično rast proizvodnje je tudi delež dela po normi. S tem deležem v Stolu ne moremo biti zadovoljni, saj znaša sedaj 37,8 odst. Ker pa iz izkušenj vemo, da nam delo po normi prinese tudi večjo fizično proizvodnjo, kot delo po času, moramo v vseh naših oddelkih stremeti, da se čim več del izvaja po normativih. Dela po času na proizvodnji delovni nalog imamo 19,6 odst., to je nenormiranega dela, ki obsega prve serije, posebne operacije, pripravljalne čase in priučevanje. Delež dela po času je visok in bi ga morali s pogostejšo kontrolo delovnih listkov ter odpravo vzrokov znižati.

Če pogledamo malo nazaj, je bilo leta 1973 44,6 odst. dela po normi in 13,2 odst. po času v proizvodnji. Kakšni so bili vzroki, da se je struktura časa v proizvodnji poslabšala? Z ustanovitvijo inženirinske dejavnosti v Stolu se je struktura proizvodnje v nekaterih oddelkih precej spremenila. Zmanjšale so se serije izdelkov, več dela je bilo opravljeno po naročilu, kar vse je vplivalo na to, da je bilo opravljenega manj dela po normi. V bistvu smo postali tipična naročilniška tovarna, s precej razdrobljeno proizvodnjo v manjših serijah.

Tudi uvedba stimulacije (ind. normativ) za delo po času (VK 11 — nenormirano delo na proizvodni delovni nalog), če je teh ur več kot 50 mesečno, je poslabšala strukturo časa. Z ind. normativom je nastala premajhna razlika, da bi stimulirala delo po normi. Normirano delo bi morali bolj stimulirati, če ga želimo povečati. V zadnjem času je na zmanjšanje dela po normi ponekod vplivala tudi zamenjava asortimenta in uvedba novih izdelkov, razne dodelave, predelave in popravila v seriji. Na zmanjšanje dela po normi vplivajo tudi prekinitve zaradi zastojev, okvar strojev zaradi izrabljenosti itd.

Če pogledamo vse naštetе vzroke in morda še nekatere, ki tu niso navedeni, vidimo, da so nekateri objektivnega značaja, drugi pa so precej subjektivni in te bi predvsem morali odpraviti z boljšim delom, z zavestjo,

da nam le delo, to je fizična rast proizvodnje, lahko prinese, poleg drugih gospodarskih dejavnikov, večji dohodek.

Normativni ali predpisani časi izdelave pa morajo biti taki, da omogočijo delavcu pravilno izvedbo delovnega naloga pri normalnem učinku. Normalni učinek pa je tisti, ki se doseže pri zadostni sposobnosti in izurjenosti in pri normalnem razvijanju moči delavcev.

Važno je, da so normativni izdelavni časi čimbolj pravilni, da dejansko porabljeni čas ne odstopa dosti

od planiranih časov, ki jih uporabljamo pri kalkulacijah, ker so te lahko drugače nerealne. Zato je treba stremeti, da se čimveč dela po normi, ki so preverjene, kar omogoča večjo fizično proizvodnjo, boljše kalkuliranje in planiranje proizvodnje.

Matjaž Drčar

Inovacije so za delovno organizacijo zelo pomembna stvar. V zadnjem času inovatorjev ni toliko, kot bi jih lahko bilo, pa še tem marsikdo inovacije ne privošči. Dolžnost vsakega, posebno strokovnjakov pa je, da tem ljudem pomagajo, ne pa, da so jim nekateri močno »fovš«.

Delovni organizaciji Stol

Vaša cenjena delovna organizacija je v naši trgovini izvajala dela, katera je vodil tov. Franc Jamšek.

Sporočamo vam, da smo z izvajanjem del zelo zadovoljni, predvsem pa moramo pohvaliti tov. Jamška, ki je ekipo vodil ter tudi sodeloval pri izvajanju.

Želimo, da to pohvalo posredujete ostalim sodelavcem, ker menimo, da bo spodbudno tudi za ostale.

Tovariški pozdrav!

DEKORATIVNA

Tovarna dekorativnih tkanin, Ljubljana

Kjer je treba pošteno delati, vsi ljudje prav vsak trenutek niso nasmejani. Velikokrat je človek ob dveh močno utrujen, bole ga roke, noge, marsikoga tudi glava. Že tedaj premišljuje, kakšno delo ga čaka jutri in prihodnji teden.

Ob vsakoletnem srečanju upokoencev pa so vendar vse skrbi in utrujenost pozabljene. Nekdanji Stolovi delavci in tisti, ki jih sprejmejo, so kot ena družina.

Zvestoba enemu delu, eni delovni organizaciji, enim sodelavcem in enemu kraju pusti v ljudeh prijetno zadoščenje, da jim je bilo tudi ob trdem delu velikokrat lepo.

Akcijska konferenca ZK sozda Uniles

Ker se je že dlje časa kazala potreba po odločnem akcijskem povezovanju komunistov na vseh ravneh združevanja dela in sredstev, so komunisti v koordinacijskem odboru sindikata, odboru za zunanjo trgovino in v koordinacijskem svetu созda Uniles dali pobudo za sklic akcijske konference komunistov sestavljene organizacije.

Konferenca je bila sredi junija v Lesnini, razprava pa je tekla o aktualnih nalogah komunistov созda Uniles na področju ekonomskih odnosov s tujino.

Akcijska konferenca ZK созda predstavlja praktično prvi primer in pričetek rednega sodelovanja ter akcijskega povezovanja, ki ga izrazito poudarja resolucija 9. kongresa ZKS glede izpolnjevanja nalog iz razvojnih načrtov, zlasti na najpomembnejših področjih družbene reprodukcije.

Izrazit poudarek je namenjen hitrejšemu in učinkovitejšemu vključevanju v mednarodno delitev dela, zlasti povečevanju izvoza, kar pa lahko uresničimo le s hitrejšim in doslednim uveljavljanjem sistemskih zakonov s področja ekonomskih odnosov s tujino.

Akcijske konference so se poleg delegatov OO ZK delovnih organizacij — članice созda udeležili tudi: Miha Ravnik, sekretar predsedstva CK ZKS, Ivo Marenk, izvršni sekretar predsedstva CK ZKS, Janez Elihan, izvršni sekretar MK ZK Ljubljana ter komunisti delovne skupnosti Unilesa.

V predsedstvo konference so bili izvoljeni:

Andrej Babnik — Iztok Miren, Slavko Erjavec — Javor Pivka, Jože Škulj — Krasoprema Dutovlie, Slavka Globočnik — Lesnina Ljubljana, Ciril Garafolj — Liko Vrhnika, Ervin Toplak — Marles Maribor, Nadja Černuta — Meblo Nova Gorica, Bojan Bencik — Novoles Novo mesto, Lojze Štros — Stol Kamnik in Boris Rožanc — Hoja Ljubljana. V delovno predsedstvo pa so bili izvoljeni: za predsednika Ervin Toplak iz Novolesa, za člane pa Franko

Stokelj iz Mebla, Vili Pavlič iz Novolesa ter Drago Maselj iz delovne skupnosti созda Uniles.

VILI PAVLIČ iz Novolesa je v uvodnem referatu poudaril, da je problematika ekonomskih odnosov s tujino več kot upravičeno na dnevnem redu, saj je povečanje izvoza in okrepljeno vključevanje v mednarodno delitev dela prvenstvena naloga naše družbeno-ekonomske usmeritve v tem petletnem obdobju in v prihodnosti nasploh; tej temi pa je bila posvečena izredna pozornost na 9. kongresu ZKS in enako pomembno mesto bo imela na bližnjem 12. kongresu ZKJ. Večje vključevanje v mednarodno delitev dela pa predstavlja hkrati z bojem za večjo produktivnost in zmanjšanje inflacije hrbtenico izhodišče dolgoročnega stabilizacijskega programa jugoslovanskega gospodarstva in družbe v celoti.

DRAGO STRAH iz Lesnine je poudaril mnenje komunistov Lesnine, češ da Lesnina kot trgovska hiša Unilesa še ni dovolj izkoriščena in da je sodelovanje s proizvodnimi organizacijami prešibko. Zato naj bi v ta namen na ravni созda pripravili predlog skupnega nastopa v tujini in poiskali organizacijske rešitve. MAJDA HORVAT iz Lika je omenila, da so se delavci Lika odrekli delitvi čistega dohodka, da so lahko prodirali na zunanji trg. Komunisti Lika podpirajo višje oblike ekonomskega sodelovanja s tujino, vendar menijo, da so potrebne večje stimulacije za izvoz. V ta namen naj bi se v okviru SISEOT oblikoval sklad za stimulacijo izvoza.

VILI PAVLIČ iz Novolesa v razpravi ni pozabil na razkorak med gozdarstvom in lesno predelovalno industrijo, potrebo po ustreznih samoupravnih spo-

razumih med obema panogama, pa tudi težave glede soodgovornosti med proizvodnimi in trgovskimi organizacijami. VINKO GOBEC iz Stola je omenil, da je potrebno v созdu doseči veliko več skupnih akcij in obenem preprečevati nelojalno konkurenco. LOJZE NOVAK, Lesnina, je menil naslednje: »Če hočemo doseči večji napredek, se moramo v созdu skupaj dogovoriti za enoten nastop na zunanjem trgu ter za skupen razvoj prodajne mreže, prav tako pa je potrebna tudi večja povezava pri nabavi repromaterialov. Ne smemo pa zanemariti intenzivnega načrtovanja mladih kadrov za delo v zunanji trgovini.« FRANKO STOKELJ iz Mebla je govoril o nekaterih konkretnih ukrepih DO Meblo, ki naj bi pripomogli k večji izvozni dejavnosti DO, medtem ko je DARKO VRABEC iz Krasopreme navedel, da je njihova delovna organizacija veliko bolj vezana na trgovske organizacije, ker sama Krasoprema nima registracije za izvoz.

Predsednik созda Uniles, dr. TONE KRAŠOVEC, je v razpravi omenil, da izvažamo le 20 odst. naše proizvodnje, torej se moramo zavedati, da bo le tolikšna tudi prednost pri uvozu. Sekretar predsedstva CK ZKS MIHA RAVNIK je noudaril intenzivnejše iskanje novih tržišč, zlasti na področju višjih oblik gospodarskega sodelovanja, seveda ob boljšem organiziranju nastopa na svetovnem trgu; prestrukturiranje proizvodnje in boljši izvozne programe, pri čemer sta zlasti pomembna inženiring ter prodaja tehnologije in znanja.

Večji izvoz v vseh temeljnih in delovnih organizacijah, ki so vključene v созdu Uniles, je nujen. Dejstvo je, da kljub določenim doseženim rezultatom izvažamo šele petino vrednosti naše proizvodnje. Če želimo delovati kot razvita lesnopredelovalna industrija in spremljati napredek te dejavnosti v svetu, bomo morali postopoma ta delež izvoza v naši skupni proizvodnji povečati vsaj za polovico, če ne podvoiti. Brez tako razširjenega obsega našega sodelovanja se v hudi konkurenci na svetovnem trgu ne bomo mogli uspešno razviti. Obenem pa smo dolžni ravno po tej poti zagotoviti tudi več deviz za skupne družbene potrebe, saj smo ena izmed redkih dejavnosti, ki ima znaten del surovinske osnove zagotovljene v bogastvu domačih gozdov. To so dejstva, ki jih ne moremo spregledati, zavreči ali odlagati. In to so dejstva, ki jih morajo upoštevati pri svojem delu in ravnanju vsi komunisti v созdu Uniles in jih uresničevati.

(Iz uvodnega referata)

Osnovne organizacije ZK združenih organizacij созda Uniles bodo sprejele na osnovi ugotovitev akcijske konference ZK созda sklene, ki navaajajo naslednje zadolžitve in usmeritve:

Dosledno izvajanje akcijskega programa skupnih nalog созda Uniles na področju ekonomskih odnosov s tujino, prodaja izdelkov Unilesa na svetovnem trgu v vrednosti 560 mio dolarjev v ob-

Nadaljevanje na 12. strani

Za to številko Glasila precej sestavkov ni bilo napisanih — kot da se velikega števila naših delavcev to delo ne tiče in je vseeno, če ga odlože ali zavrnejo.

Priprava proizvodnje za tozd 2

V 5. številki Glasila lahko preberemo, da je obveščanje delavcev Stola o proizvodnji in njenih problemih preslabo. Skušal bom nekoliko osvetliti to temo in napisati nekaj besed o planiranju in pripravi dela za tozd 2 in o nekaterih problemih v zvezi s tem.

V prvih letih obratovanja nove tovarne so polizdelke v glavnem izdelovali na zalogo, za neznanega kupca. Te polizdelke so po nalogih prodaje montirali za že znanega kupca. Takrat so se lahko polizdelki proizvajali v večjih serijah in je zato delo v furnirni, strojni in površinski teklo bolj enakomerno in z manj zastoji kot sedaj. Sčasoma pa se je asortiment povečal, začela so prihajati večja naročila za nestandardne izdelke in količina različnih polizdelkov se je močno povečala. Tako so večje serije enakih polizdelkov postale nemogoče, ker je cikel obračanja postal predolg. Zato je morala priprava dela načrtovati manjše serije, s tem pa so se podaljšali skupni pripravljalni časi. Posledica pa je spet ta, da je v enakem času prišlo v skladišče manj polizdelkov kot prej.

Položaj je še poslabšalo delo za izvoz. Dogaia se, da je prodaja nekaterih artiklov na domačem trgu ustavljena, ker manjka ta ali oni polizdelek. Tako je priprava dela in proizvodnja v stalnem razcepu med zahtevami prodaje,

kjer vsaka skupina »navija« za svoje področje: nujen je izvoz, prodaja na domačem trgu ne sme zastati. Da je mera polna, je vedno več problemov tudi s preskrbo z osnovnimi materiali. O zastareli strojni opremi in vzrokih za to pa naj kaj več napiše kdo, ki ima s tem opravka.

Proizvodnja naj bi se v normalnih pogojih planirala za tri mesece vnaprej. Trimesečni plan temelji na proizvodnih zmogljivostih in na potrebah prodajne službe, ki sprejme naročila, jih zbira in posreduje naprej. Odstopanja od planov so zaradi omenjenih vzrokov nujna, vendar bi bila lahko ta odstopanja tudi v sedanjem položaju manjša — z večjo prizadevnostjo in discipliniranostjo vseh, ki sodelujejo v proizvodnem procesu.

»Novih grup pa res ni težko določiti. Kar je bilo prej v deseti, je sedaj v enajsti, kar je bilo v enajsti, je sedaj v dvajseti!«

* * *

»Nisem vedel, kdo me toži pri šefu. Nazadnje sem spoznal, da najboljši prijatelj!«

* * *

»V časopisu sem bral, da od desetih devet ljudi laže.«

»Jaz sem pa vsakemu vse verjel!«

* * *

»Pri štopanju bom manj delal, pa bom imel manjšo normo.«

* * *

»Navdil sem se, da brez besed hodim mimo sodelavcev!«

* * *

»To je svinjarija, da so čistilke in administrativna dela v isti grupi!«

Na sliki vidimo pakiranje elementov za »Princip« program v tozdu 2. Odpremljanje tega pohištva je skrbno premišljeno in razdeljeno na enote, iz katerih lahko kupec sestavlja opremo po svojih željah in potrebah.

Nadaljevanje z 11. strani.

dobiti 1981—1985. boli smotrno sodelovanje pri nastopih na svetovnem trgu in pri iskanju novih tržišč, predstavništvo in mešanih podjetij v tujini, kar nam bo omogočilo celovitejšo ponudbo. Prav tako se moramo usmeriti v višje oblike ekonomskega sodelovanja s tujino, predvsem v opremljanje večjih investicijskih objektov, večjih naselij, v izgradnjo novih lesnosurovinskih objektov.

Izrazita prednost moramo posvetiti proizvodnji za izvoz in v ta namen usmeriti domače in uvožene renotermateriale in surovine ter boli spoštovati dobavne roke in kakovost izdelkov.

V vseh OO ZK sozda Uniles homo pripravili posebne programe delovanja v zoženih materialnih pogojih za letošnje in naslednje leto, pri čemer so opredelili: načrt poslovanja v zaostrenih razmerah, časovno možni zastoji v proizvodnji, nadomestilo uvoznega materiala z domačim ali uvoženim materialom s klirinškega področja, preusmeritev delavcev na nove oziroma ostale programe. Program na zaiema tudi vprašanje osebnih dohodkov delavcev v zmanjšani proizvodnji.

Komunisti sozda Uniles so se zavzeli, da bodo vse ugotovitve in stališča akcijske konference prenesli v svoje osnovne organizacije in se zavzeli, da jih te sprejmejo kot svoje sklene ter poskrbijo za njihovo praktično izvedbo v okoljih, kjer dela in živijo. Pri tem bo predsedstvo konference, ki ga sestavlja koordinacija OO ZK vseh združenih organizacij sozda, spremljalo uresničevanje sklepov, sprejetih v osnovnih organizacijah.

Vlasta Vajda

»Kako lepo je bilo, ker je bilo v našem kamniškem kotu vse poletje lepo vreme. Na slabo streho smo kar pozabili!«

* * *

»Danes bom komu kaj verjel! Še tisto ne verjamem, kar vidim!«

Na morju je bilo vendar lepo, čeprav so bile breske po osem tisoč dinarjev, paprika po dvanajst tisoč, grozdje po deset tisoč, mleka in masla ni bilo, kruha je večkrat zmanjkalo, petkilogramske lubenice smo plačali za sedem kilogramov, paradižnik je bil gnil. V zalivu so plavali plastični odpadki. Ponoči so razgrajali pijanci in lahka dekleta so se »obešala« po pomolu. Pleskavica in pečene ribe so z udarjale in domačini, ki so mislili, da bodo več zaslužili, so nadrlj turisti.

Na morju je bilo vendar lepo. Otrok se je od srca zasmel in ob očetovi pomoči počofotal po vodi, zaljubljeno dekle se je naslonilo na svojega fanta in žena z utrujenimi nogami je zabredla v vodo.

Vsak večer je zahajalo sonce za griči in zalivi in pozlatilo nemirne valove — kot bi hotelo reči, da je narava še vedno taka, kot je bila, le človek se je spremenil. Ne da bi drugemu pomagal, temveč, da bi imel sam čimveč. Pa čeprav od tega ne bo imel ničesar.

Sestavljanje pohištva se začne v predmontaži, kjer je predvsem žensko delo. Delavka privija kovinske iztege na stranice, ki so sestavni deli predala v omarici pisalne mize.

Trimesečni plan nam da bolj ali manj zanesljivo informacijo o tem, kaj in kdaj bo proizvedeno. Popolna zanesljivost pa zaradi nepredvidenih dogodkov ni možna.

Vzroki za spremembe se pojavljajo na dveh mestih: v prodaji in proizvodnji. V prodaji je tak vzrok npr.: večje zanimivo naročilo, ki ga je zaradi kratkega dobavnega roka treba vključiti v tekoči trimesečni plan, ali pa naprotni primer, preklic kakega naročila.

V proizvodnji so najpogostejši vzroki za odstopanja od plana večje ali manjše okvare, kasnitve pri dobavi osnovnih ali pomožnih materialov, težave z delovno silo in slabo izkoriščanje delovnega časa.

Na osnovi podatkov, ki jih posreduje prodaja, se izdela trimesečni plan in izdela gantogram. To je posebne vrste diagram, kjer se v vertikalni smeri od zgoraj navzdol vpisujejo nazivi polizdelkov oz. izdelkov, v vodoravni smeri pa teče časovna os — v tej smeri ležijo pasovi, katerih dolžina označuje predvideni čas izdelave, začetki in konci pa predvidene čase začetkov oz. koncev del na določenem polizdelku.

Na osnovi gantograma se v posebne obrazce vpišejo podatki o polizdelkih (šifre, nazivi, količine). Ti obrazci se pošljejo v računalniško obdelavo. Če so podatki nepravilni ali nomanikliivi, nam računalnik to sporoči s posebnimi izpiski.

Ko računalnik razpolaga z vsemi potrebnimi podatki, nam izpiše celoten plan oz. nalog, poleg tega pa še vso ostalo dokumentacijo. To so delovni listki, liste tehnoloških postopkov oz. spremnice, predajnice in izdajnice. Izdajnice se ne uporabljajo, kar ima za posledico nekontrolirano izdajo nekaterih osnovnih oz. pomožnih materialov za posamezen nalog. Računalnik izpiše tudi listo izračuna števila iverk po bruto dimenzijah, spisek količin potrebnih materialov ter pregled zasedenosti strojnih skupin.

V proizvodnji se najprej izda nalog za sestavo furnirja. Po določenem

času se izda tudi nalog za razrez iverk (iverala, lesomala...). Obenem s tem nalogom se v proizvodnjo lansirajo tudi spremnice in delovni listki za oddelek furnirne. Preden se začne obdelava v oddelku strojne, se v ta oddelek lansirajo izpisek naloga in delovni listki za oddelek strojne in površinske.

Sveveda je za uspešno vodenje in sprotno planiranje potrebno tudi stalno spremljati potek proizvodnje. Do pred kratkim je bilo to spremljanje samo vizualno — »priprava« je morala vse podatke o napredovanju proizvodnje ali iskati v delavnici ali pa izprašati mojstre. Tako spremljanje pa zaradi množice podatkov ni dajalo zadovoljivih rezultatov. Zato se je s 1. junijem uvedlo dnevno poročanje o delu tudi v oddelke furnirne, strojne in površinske. To področje še preživlja začetne težave, vendar so se prvi rezultati že pokazali.

Ko pride polizdelek do skladišča 93 (sklad. polizdelkov), ga skladiščnik prevzame in poroča o tem v »pripravo« in računalniški center z dokumentom predajnice. V ta obrazec vpiše datum prejema, šifro in vrsto polizdelka ter količino. Po posredovanju teh podatkov računalniku nam le-ta vsakihi nekaj dni izpiše zaloge polizdelkov. Žal mnogo podatkov v teh spiskih ne drži, kar je posledica skoparjenja s šiframi (za različne polizdelke obstaja le ena šifra), sestavljanje izdelkov in polizdelkov, ki niso predpisani v sestavnica (zaradi posebnih zahtev prodaje, nomanikania »pravih« polizdelkov na sklad. 93...) in podobno. Preglednost tabele zmanjšuje še nesistematičnost pri nazivih polizdelkov: različni polizdelki imajo enake nazive, okrajsave so od primera do primera različne, v mnogih primerih ne držijo tudi oznake dimenzij (spremenjeni načrti, napake v sestavnica ali pri luknjanju...).

Proizvodnjo otežujejo tudi problemi v zvezi z načrti. Načrte za novovpeljane izdelke naj bi se praviloma izročalo v delavnico določen čas pred začetkom del in novih polizdelkov. Ostali načrti so v delavnici, žal pa ta dokumentacija

ni dobro urejena in vodena: načrti se izgubljajo, odnos delavcev do njih je preveč nečloveški, zato so načrti podobni vsemu drugemu, samo tistemu ne, čemur bi morali biti. Spremembe se vnašajo pravočasno, zamenjave izrabljenih načrtov z novimi praktično ni. Tudi sama kvaliteta načrtov nikakor ni na zadovoljivi oz. primerni ravni.

Tako smo v nekaj odstavkih prešli proizvodnjo od začetnega naloga prodaje do skladišča polizdelkov in opozorili na nekatere probleme v zvezi s tem. V resnici je za to potrebno precej več časa — dostikrat preveč. Naj se vsakdo, ki je udeležen pri tem procesu, vpraša, kaj lahko naredi boljše in hitreje. In če si bo odgovoril, da je storil vse, potem...

Nande Lah

»Kaj se ne peljeva mimo tvoje tovarne?«

»Prav briga me!«

* * *

V jeseni smo in zima ni več daleč. Kar vsak dan mislimo na kurjavo. Če pošteno priznamo — na drva!

* * *

Pogovor v prodajalni kokoške farne tozdu 2:

»A imate krila?«

»Ne. Kot tudi vi ne!«

* * *

Nekateri bi šli takoj v pokoj, ne glede na to, koliko delovnih let imajo, drugi pa bi delali tudi po tem, ko so že stari »pensionisti«. Pa naj kdo reče, da nismo prav povsod različni!

Večkrat ocenjujemo svojega vodjo zelo površno. Kot da ničesar ne dela in nima nobene odgovornosti.

Ekonomska menjava s tujino od I. do VIII. 1982 v sozdu Uniles

Ob koncu maja in junija 1982 smo še vedno usklajevali potrebe in plane zunanjetrgovinske menjave. Potrebe po devizah so nam narekovale, da smo realizacijo iz leta 1981 morali povečati povprečno za 22 odst. v sozdu Uniles, čeprav smo vedeli, da je tak plan v tej svetovni gospodarski situaciji prenapet. Plan je bil sprejet s predpostavko, da ne bo v celoti realiziran do konca leta.

V sozdu smo se med članicami sporazumeli za stopnje zvišanja izvoza od 10 odst. do 50 odst., kjer so bili za osnovo v glavnem trije kriteriji:

- konvertibilni izvoz na zaposlenega,
- udeležba izvoza v celotnem prihodku,
- rast izvoza v zadnjih petih letih.

Tako smo prišli do planske zadolžitve izvoza na konvertibilno področje 3,436 milijarde din in 1,197 milijarde dinarjev uvoza.

Zaradi močnega zadolževanja naše države v tujini v preteklosti, so dolgovi narasli do take stopnje, da je zaradi vračanja posojil bilo potrebno spremeniti 65-odst. delež razpolaganja z devizami od ustvarjenega priliva, kot je bilo v preteklem letu, na 30 odst. ali celo 24 odst. Delež deviz od ustvarjene-

ga priliva 24 odst. ali 30 odst. je tako majhen, da OZD niso v stanju pokrivati najnujnejše potrebe repromateriala in opreme, da ne govorimo o pokritju potreb v reproverigi. Zato so se začele marsikje trgati reproverige in z njimi oskrba z repromateriali.

Preveliko zmanjševanje uvoza ima vpliv na proizvodno sposobnost in s tem tudi na izvozno sposobnost proizvodnje.

Druga stran, ki spremlja nedoseganje planirane ekonomske menjave s tujino, so svetovna recesijska gibanja gospodarstva in svetovni politični odnosi ter vojna stanja med posameznimi državami. V takem stanju vse države omejujejo uvoz in potrošnjo, kar se odraža pri naših naročilih. Konkurenca v svetu je zelo močna in z njo pritisk na znižanje cen.

Inflacija v razvitih državah in inflacija pri nas sta si v velikem razkoraku. Zato so stimulacije za izvoz, ki jih dobe izvozniki, še vedno premajhne, da bi lahko vse te razlike pokrile.

Divja rast cen na domačem tržišču je marsikaterega izvoznika pritegnila na lažjo pot do dohodka, kakor pa je izvozna usmerjenost.

Vrsta teh vplivov in še drugih je pripeljala do tega, da smo v sozdu Uni-

les v dveh tretjinah leta realizirali plan konvertibilnega izvoza le 75,63-odstotno.

Med članicami sozda Uniles je realizacija v 8 mesecih na konvertibilna tržišča naslednja:

	Izvoz %	Uvoz %
1. Iztok	71,67	85,15
2. Javor	99,22	81,47
3. Krasoprema	19,72	84,96
4. Lesnina	85,80	82,01
5. Liko	84,02	60,14
6. Marles	40,42	67,27
7. Meblo	73,91	84,59
8. Novoles	73,13	82,33
9. Stol	107,60	103,44
10. Hoja	48,85	63,73
UNILES	74,63	80,78

Če bi hoteli do konca leta realizirati plan v celoti, bi morali v zadnjih štirih mesecih doseči 150-odst. realizacijo mesečne planske zadolžitve. Takšna trditev v tej situaciji bi bila nerealna. Zato lahko predvidevamo, da bo izvozni plan v sozdu realiziran pri dobrih pogojih le 90-odstotno.

Realizacija pri posameznih članicah je zelo različna. Plansko zadolžitev dosega samo 2 članici Stol in Javor, za kateri lahko predvidevamo, da bosta edini dosegli plan.

Druga skupina članic sozda Uniles, ki predstavlja glavnino izvoza, so: Liko, Novoles, Meblo. Te so v dveh tretjinah leta dosegle plan od 73—85 odst. in lahko predvidevamo do konca leta med 85—95 odstotkov.

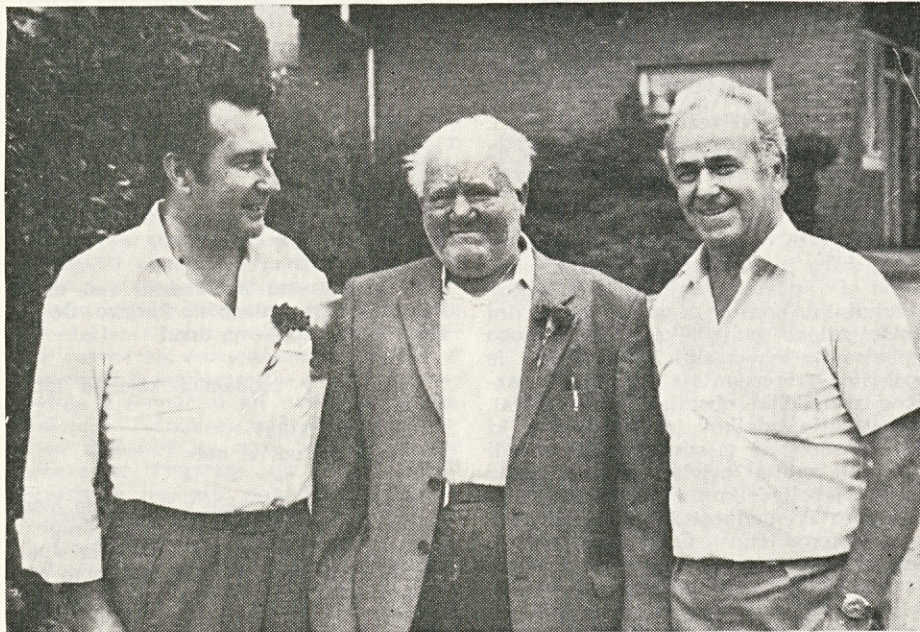
Najbolj kritična je tretja skupina, ki dosega izvoz v dveh tretjinah leta pod 50 odst. Te ne bodo mogle nadoknaditi nedosežene realizacije v 8 mesecih.

Ker je uvoz odvisen od pritekaajočih prilivov, je bil v 8 mesecih realiziran le 80,78-odst. Do konca leta bo v strogi odvisnosti od izvoza ali točneje rečeno od dotekajočih prilivov. Zato se saldo zunanjetrgovinske menjave kljub zastajanju izvoza ne more veliko poslabšati.

Ceprav smo še v zadnji tretjini realizacije 1982, je potrebno že sedaj misliti na plan za leto 1983. Izkušnje iz tega leta nam lahko nekoliko pomagajo za boljši plan za leto 1983 in za uspešnejšo realizacijo tega.

Drago Maselj

Kritičnejše in odkrito bi morali spregovoriti o vseh zadevah, ki se nanašajo na nas!

»Slikajte še mene. Bil sem mojster v tovarni, sedaj sem pa v pokoju. Saj me poznate. A ne, da me!«

Tako je rekel prijetni upokojenec ob letošnjem srečanju naših nekdanjih delavcev. Bil je dobro razpoložen. Postavili smo ga med Slavka in Maksa, ki sta poleg drugih tudi skrbela za prijetno počutje starejših Stolovcev.

Nastala je ta slika. Možaka v sredini nismo niti utegnili vprašati vse tisto, kar je v splošni navadi, vendar v tem trenutku to niti ni bilo potrebno. Govorilo je razpoloženje, nasmejani obrazi, prijateljski stiski rok in nasploh občutek, da smo še vedno eno.

»Medtem, ko eni delavci v upravni stavbi garajo, so drugi kar lepo »frej«, pač odvisno od tega, kako je delo mednje razporejeno, ali koliko jim je do opravljanja tega dela.

* * *

»Rekel je, da mu je za absoluten red, obnašal se je, da naj bi bilo vse prav, gledal je v oči in — lagal!«

* * *

»Hotel je, da bi se stvari uredile in izboljšale, pa so udarili po njem. Ker bi morali pri tem tudi drugi kaj narediti. Do tega jim pa ni!«

Novosti v pokojninskem in invalidskem zavarovanju

Sedanji sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja je bil ustanovljen s 1. januarjem 1973. Sistem tvorijo: zvezni zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja, republiški zakon, samoupravni splošni akti skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter družbeni dogovori in samoupravni sporazumi. Ker je bil sedanji sistem sprejet še pred uveljavitvijo nove ustave, so se že kmalu po njenem sprejemu začele priprave za usklajitev sistema z novo ustavo. Za temeljito korenito reformo na tem področju je bil potreben daljši čas, in je bilo treba uskladitev opraviti v dveh fazah. V prvi fazi leta 1976 in 1977 so bile uveljavljene le najnujnejše spremembe in dopolnitve. Letos aprila pa je bil sprejet zvezni zakon, torej po skoraj sedem let trajajočih pripravah in razpravah. Pripravljen je tudi predlog za izdajo republiškega zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju, ki ga bo republiška skupščina obravnavala na seji v septembru. O tem predlogu tečejo ravno sedaj tudi razprave. Sočasno s pripravo republiškega zakona potekajo tudi priprave za sprejem novega statuta pokojninske skupnosti.

Preden bi spregovoril o novostih, ki jih prinaša predlog za izdajo republiškega zakona, menim, da je potrebno na kratko pojasniti bistvene novosti, ki jih je uveljavil novi zvezni zakon o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. O osnutku tega zakona smo že pisali v januarski številki Glasila, o njem mnogo razpravljali, tudi v naši DO, in je zato prav, da se sedaj, ko je že sprejet, o njegovih novostih na kratko seznanimo.

ZVEZNI ZAKON

Novi zvezni zakon pomeni prvi korak k uresničitvi novih temeljev sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Največja vrednost novega zakona je prav v načelnih izhodiščih, na katerih temelji novi sistem, ne pa v izpeljavi posameznih rešitev, ki se v bistvu ne razlikujejo od dosedanjih. V načelnih izhodiščih je poudarjeno, da je sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja sestavni del združenega dela ter da so pravice, obveznosti in odgovornosti, ki se z njimi zagotavljajo in uresničujejo, odvisne od družbeno-ekonomskih odnosov pri pridobivanju, razporejanju in upravljanju z dohodkom. Nadalje je poudarjeno, da je položaj upokojenca odvisen od njegovega delovnega prispevka, ki ga je kot delavec v združenem delu dal s svojim živim in minulim delom pri pridobivanju dohodka temeljne organizacije združenega dela ali druge samoupravne skupnosti in celotnega družbenega dohodka. Pomembna novost, ki jo zakon uveljavlja, je možnost ponovne odmere pokojnine po delu osebnega dohodka, ki ga je dosegel delavec na podlagi minulega dela že po upokojitvi.

Novosti, ki jih je uveljavil zvezni zakon, lahko razvrstimo v dve skupini, in sicer v tiste, katerih je realizacija vezana na pričetek uporabe določb novega zveznega zakona, to je 1. januar 1983, in na tiste, katerih realizacija je časovno odložena za nekaj let zaradi omejenih ekonomskih možnosti družbe. Za zavarovance je zelo pomembna novost, ki bo stopila v veljavo 1. januarja prihodnjega leta, in sicer opustitev pogoja gostote zavarovalne dobe za pridobitev pravice pokojnine, starostne, invalidske ali družinske. Tako bodo lahko pridobili pravico tudi tisti zavarovanci oziroma njihovi družinski člani, ki doslej niso izpolnjevali pogoja gostote zavarovalne dobe, to je 40 oz. 80 mesecev v zadnjih petih ali desetih letih zavarovanja, seveda če izpolnjujejo pogoje pokojninske dobe oz. starosti.

Po novem se bodo pokojnine usklajevale med letom, in to z gibanjem nominalnih osebnih dohodkov zaposlenih na območju republike oz. avtonomne pokrajine. Zagotovljena je tudi pravica do najnižjega zneska pokojnine, seveda pod pogoji in v višini, kot jo bo določil samoupravni splošni akt skupnosti v skladu z zakonom.

Bistvene novosti prinaša zvezni zakon na področju invalidskega zavarovanja in predstavlja konkretizacijo opredelitev iz zakona o združenem delu. Po novem so za uresničevanje pravic invalidskega zavarovanja odgovorne temeljne organizacije združenega dela. Zavarovanci s preostalo delovno zmožnostjo bodo torej v bodoče uveljavljali pravico do dela z delovnim časom, ki ustreza tej zmožnosti ter pravico do ustrezne zaposlitve, prekvalifikacije ali dokvalifikacije ter do ustreznega denarnega nadomestila v zvezi z uživanjem teh pravic v združenem delu, le izjemoma pa v skupnosti. Posebej je treba opozoriti, da je pojem invalidnosti strožje opredeljen, kot je bil doslej, kar bo imelo za posledico manjše

število ugotovljenih primerov kot po dosednji definiciji. V tej zvezi naj tudi omenimo, da so omiljeni pogoji za pridobitev pravice do invalidske pokojnine, če je invalidnost posledica poškodbe izven dela ali zaradi bolezni.

Za borce NOB pred 9. 9. 1943 je zvezni zakon prinesel pomembno novost, ki je v tem, da je povečan minimalni odstotek za odmero invalidske pokojnine, in sicer na 55 odst. Kar zadeva borce NOB, naj omenimo še novost, po kateri se lahko borec sam odloči, ali se mu obdobja posebne dobe, ki se mu sicer štejejo v dvojnem tra-

Nadaljevanje na 16. str.

ŠTIRIDESET IN DVAJSET

Presneta ljubezen, zakaj me pestiš,
na delu, ponoči mi spat' ne pušiš.

Zgleden sem »šihitar«, oče in mož,
če b' tebe ne bilo, ostal bi pri Bož'.

Prišlo si na delo, ti vražje dekle,
postavna, pa živa, poguba za me.

Pri stroju si stala, z roko poljub dala,
na kavbojke ozke s' m' oči prikovala.

S'm te dvakrat pogledal, skrivaj roko dal,
popoldne ob Boži sem zvest še ostal.

Drug dan sem te gledal, vprašal plašno,
če smem te prijeti za bluzo polnó.

Ti mlada si punca dvajsetih let,
Boži, meni je štirideset.

Sem hotel pustiti te čisto pri mlr',
pa že je v delavnic' postal cel hudir.

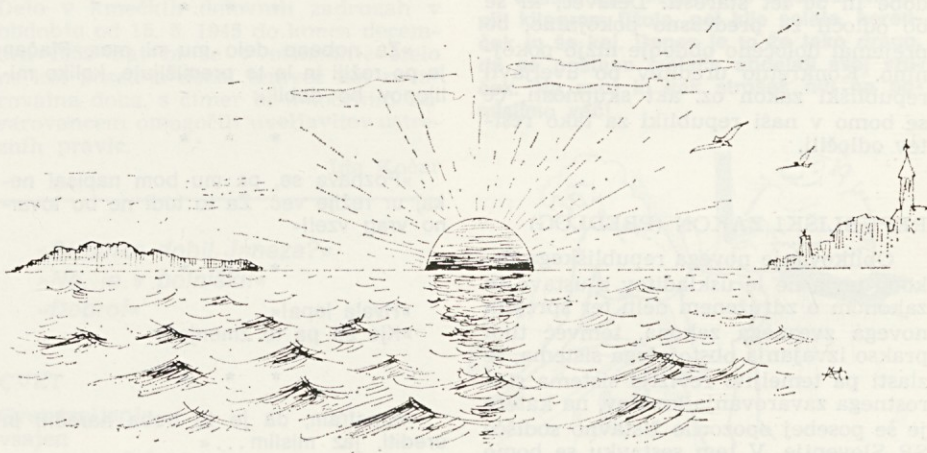
So rekli, da »plavšava«, tukaj in tam,
da hodiva v gmajno, sam ne vem kam.

Boža je norela, hodila za m'noj,
postal sem cel suženj, povsod b'la z menoj.

Pa ne za prav dolgo, za delo t' ni b'lo,
vzela si knjiž'co, mahala v slovo.

Na cesti te vidim, ko čakaš na ulov,
v prsih me stiska, k' se peljem domov.

Miha iz proizvodnje

»Letošnje« morje se je umirilo in očistilo. Doma smo z upanjem, da bomo šli prihodnje leto zopet na naš lepí Jadran.
Ostali so spomini. Lepi in nekateri malo manj.

janju, sploh računajo v pokojninsko dobo, ali pa se mu računajo v enojnem štetju. Prav tako se lanko borec NOB pred 9. 9. 1943, če je to zanj ugodnejše, odloči, da se mu za izračun pokojninske osnove upošteva povprečje OD, ki ga je dosegel v kateremkoli od petih zaporednih let zavarovanja.

Opozorimo naj tudi na novost, da se bodo 1. 1. 1983 novim upokojujencem oziroma uživalcem drugih denarnih dajatev pokojnine in denarna nadomestila izplačevala za nazaj, medtem ko glede dosedanjih upokojujencev velja dosedanja ureditev, to je izplačilo za naprej.

Novosti, katerih realizacija je odložena, so predvsem naslednje: valorizacija osebnih dohodkov za izračun pokojninske osnove na zadnje leto dela, ta naj bi bila dogovorjena z družbenim planom SFRJ za obdobje od leta 1986 do leta 1990.

Uresničevanje pravic s področja invalidskega zavarovanja, to je pravice do dela z ustreznim delovnim časom, pravice do prekvalifikacije ali dokvalifikacije, pravice do razporeditve na druga ustrezna dela in do ustreznega denarnega nadomestila, ki jih bo delavec uresničeval v organizaciji, v kateri je delal do nastanka invalidnosti, torej te novosti bo treba realizirati v združenem delu v letu 1984, do tedaj pa jih bo delavec uresničeval v pokojninski skupnosti.

Končno naj še opozorim, da zvezni zakon ne prinaša nobenih novosti glede temeljnih pravic kot tudi ne glede pogojev za njihovo pridobitev, razen že omenjenih. Posebej pa kaze opozoriti na institut predčasne upokojitve, ki mu je javna razprava posvetila vso pozornost. Zvezni zakon prepušča uvedbo predčasne pokojnine republiškem zakon oz. zakonu avtonomne pokrajine, hkrati pa uveljavlja dve pomemni načeli. Pravico do predčasne pokojnine lahko uveljavljajo zavarovanec le tedaj, če je izpolnil določeno starost in ima predpisano pokojninsko dobo. Tako lahko zavarovanec uveljavlja predčasno pokojnino, ko dopolni najmanj 35 let pokojninske dobe in 55 let starosti oziroma zavarovanka 30 let pokojninske dobe in 50 let starosti. Delavec, ki se bo odločil za predčasno pokojnino, bo prejemal določeno obdobje nižjo pokojnino. Konkretno ureditev bo uveljavil republiški zakon oz. akt skupnosti, če se bomo v naši republiki za tako rešitev odločili.

REPUBLIŠKI ZAKON (PREDLOG)

Oblikovanje novega republiškega zakona terja ne le uskladitev z ustavo in zakonom o združenem delu ter sprejem novega zveznega zakona, temveč tudi prakso izvajanja obstoječega sistema, še zlasti pa temeljito revizijo sistema starostnega zavarovanja kmetov, na katero je še posebej opozorilo Ustavno sodišče SR Slovenije. V tem sestavku se bomo omejili le na bistvene novosti, ki jih prinaša predlog za izdajo zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju.

Frizova stiskalnica v tozdu 2 ima sodobno urejen pretok, ima pa veliko pomanjkljivost: nastavni trak je preozek in je zaradi tega mogoče daljše polizdelke, ki jih ima Stol v zadnjih letih vse več v svojem programu, polagati na nastavni trak podolgem.

Pri tem se pojavljata dve negativni zadevi: pretok polizdelkov skozi stiskalnico je veliko manjši in vse te polizdelke je mogoče nakladati na trak v utrudljivi drži pred seboj. Delavke na stiskalnici to dobro vedo.

Lažje pa je furniranje manjših polizdelkov, kar prikazuje gornja slika. Storilnost pa je v primerjavi s širšim nastavnim trakom še vedno manjša.

»Kdaj sem pa jaz rekel: ,ne mogu!«

* * *

»Ta norma pa ni dobra, cel šiht moram delat.«

* * *

»Saj je fest fant, klinc ga gleda!«

* * *

»Nekateri so delali, drugi so jih gledali. Da bi jim vsaj pomagali!«

* * *

»Rekel je, da mi bo pomagal, pa noče. Pred televizorjem pa bi vedno sedel!«

* * *

»Za nobeno delo mu ni mar. Plačan je po režiji in le to premišljuje, koliko milijonov bo dobil.«

* * *

»Poznava se, pa mu bom napisal nekaj ur režije več. Za to tudi ne bo tovarno vrag vzel!«

* * *

»Hvala lepa!«

»Kje se pa to zmenja?«

* * *

»Smatram, da je to treba narediti in urediti, jaz mislim...«

* * *

Sklenili so, da bodo delo izboljšali. Pokimali so in pri tem je ostalo!

Zavarovanje kmetov

Največje spremembe prinaša zakon na področju starostnega zavarovanja kmetov. Po novi ureditvi v prihodnje ne bi imeli več ločenega zavarovanja, temveč enotno zavarovanje delavcev in kmetov. Pri tem je treba vedeti, da smo imeli doslej dva ločena sistema, pokojninsko in invalidsko zavarovanje delavcev s številnimi pravicami ter starostno zavarovanje kmetov z edino pravico do starostne pokojnine.

Predlog za izdajo zakona predvideva, naj bi bili v bodoče obvezno zavarovani vsi kmetje, ki opravljajo kmetijsko dejavnost kot edini ali glavni poklic, ne glede na ustvarjeni dohodek. To pomeni v primerjavi s sedanjo ureditvijo bistveno razširitev kroga zavarovancev. Tako bodo na eni kmetiji zavarovani ne le roditelji, temveč tudi ostali njihovi družinski člani, ki delajo na kmetiji.

Druugo vprašanje, ki ga bo moral rešiti republiški zakon, in ki ni lahko, je vprašanje osnove za plačilo prispevkov, upostevajoč pri tem finančno sposobnost posameznih kmetij. Za združene kmete naj bi bil osnova za plačilo prispevkov praviloma osebni dohodek v skladu s predpisi o davkih občanov. Za nezdružene in združene kmete, kjer se osebni dohodek ne bo ugotavljal, pa naj bi pokojninska skupnost določila zavarovalne osnove. Le-te bodo morale biti določene v takem razponu, da bo prispevek zmogel vsak kmet v skladu s svojo ekonomsko močjo. Od individualne odločitve posameznega kmeta za višjo ali nižjo zavarovalno osnovo bo odvisen obseg njegovih pravic. Kar zadeva obseg pravic, predlog predvideva bistvene razlike med združenimi

kmeti in drugimi kmeti. Združenim kmetom (kooperanti, člani zadrug) naj bi bila zagotovljena enaka raven pravic kot delavcem v združenem delu, medtem ko drugim kmetom poleg pravice do starostne pokojnine le še pravica do invalidske pokojnine in družinske pokojnine.

Predlog za izdajo zakona prinaša novosti tudi v pogledu financiranja zavarovanja kmetov. V bodoče naj bi posebni prispevek za pokojninsko zavarovanje kmetov plačevali tudi vsi tisti, ki posedujejo kmečko zemljo, oziroma na kakršenkoli način pridobivajo dohodek iz kmetijstva, torej tudi tako imenovani polkmetje. Ohranili pa naj bi tudi v bodoče že sedaj uveljavljen prispevek, ki se obračunava v zvezi s prinosom kmetijskega zemljišča na nekmetje. Novost je le v tem, da ta prispevek v bodoče ne bi bil več v višini trikratnega katastrskega dohodka, temveč v večjem znesku.

Osebe, ki opravljajo samostojno poklicno dejavnost

Tem zavarovancem se zagotavlja enak položaj in v osnovi enake pravice in dolžnosti kot delavcem v združenem delu in so obvezno zavarovani. Po novi ureditvi naj bi bili zavarovani tudi vrhunski športniki, neprofesionalci, ki bi lahko tudi dokupili leta iz tega naslova po letu 1945.

Invalidsko zavarovanje

Bistvena novost v primerjavi s sedanjo ureditvijo je v tem, da bo v skladu z zveznim zakonom v prihodnje riziko v zvezi z zmanjšanjem delovne zmožnosti ter prevencijo invalidnosti prevzel tozdr, v okviru pokojninske skupnosti naj bi ostala le pravica do invalidske pokojnine.

Glede denarnih nadomestil zavarovancev s preostalo delovno zmožnostjo bi zakon določal vrsto denarnih nadomestil ter temeljna načela za določanje višine nadomestil z namenom, da se zaposlenim delovnim invalidom zagotovi enak materialni položaj, medtem ko bodo podrobneje ta vprašanja morale urediti v svojih samoupravnih aktih organizacije združenega dela.

V novi zakonodaji naj bi bila tudi določila o uživanju in izgubi pravic delovnih invalidov s poudarkom na omejevanju uživanja in prenehanja pravice, kar naj bi prispevalo k bolj odgovornemu obnašanju delavcev glede nastopa prekvalifikacije oz. dokvalifikacije oz. čimprejšnje zaposlitve na drugem delovnem mestu.

Pridobitev in odmera pravic

Pri odmeri starostne pokojnine je novost le v zvezi z delavkami, ki se odločijo za upokožitev tako kot moški delavci po dopolnitvi dobe 40 let, saj lahko uveljavijo povišanje pokojnine za 1 odst. (največ 5 odst.) šele po dopolnitvi omenjene dobe. Gre za izenačitev delavke z delavcem glede dela in pravic iz pokojninskega zavarovanja.

Novost je tudi zjamčena pokojnina v višini, ki jo določi skupnost in ne more biti nižja od zneska ugotovljenih minimalnih življenjskih stroškov v

skladu z zakonom. Pravico do te pokojnine bi imeli zavarovanci s polno pokojninsko dobo ne glede na premoženjsko stanje, za tiste z nepopolno pokojninsko dobo pa bi še naprej ostal v veljavi varstveni dodatec. Glede na novi zvezni zakon tudi republiški zakon uvaža institut predčasne pokojnine. Pokojninska skupnost pa naj bi določila odstotek zmanjšanja pokojnine za vsako leto predčasnega odhoda v pokoj.

Kar zadeva pogoje za pridobitev in odmero družinske pokojnine, naj bi po novi ureditvi vdova pridobila pravico z dopolnitvijo 50 let (doslej 45), vdovec pa 55 let (doslej 60). To pomeni omilitev pogojev za vdova oz. zaostritev za vdova, variantno pa se predlaga dosedanja ureditev samo za vdovo — enako za roditelje.

Novost je tudi pri družinski pokojnini za otroka, ki izgubi oba roditelja. Poleg družinske pokojnine po enem roditelju naj bi dobil tudi del po drugem v odstotku od osnove za odmero družinske pokojnine, ki bi ga določila skupnost odvisno od števila otrok.

Posebej naj opozorimo na izenačitev izvenzakonske skupnosti z zakonsko skupnostjo glede pridobitev pravice do družinske pokojnine. Obstoj izvenzakonske skupnosti bo treba dokazati s sodno odločbo.

Pokojnine se bodo obvezno usklajevale glede na porast nominalnih osebnih dohodkov vseh zaposlenih na območju republike. Lahko pa tudi po rasti produktivnosti dela na območju republike. Višino, način in roke usklajevanja bo določila skupnost.

Uživanje in izguba pravic

Za čas služenja vojaškega roka v JLA pravica do družinske pokojnine miruje in se družinska pokojnina ne izplačuje. Prav tako se pokojnina ne bo izplačevala za čas, ko se osebe po dopolnitvi polne pokojninske dobe zaposlijo in pokojninsko zavarujejo pri tujem delodajalcu v tujini.

Pokojninska doba

Posebej naj opozorimo na štetje služenja vojaškega roka v JLA po 15. 5. 1945 nad 24 mesecev v pokojninsko dobo (po drugi varianti nad 15 mesecev). Delo v kmečkih delovnih združenjih v obdobju od 15. 5. 1945 do konca decembra 1959 naj bi se v prihodnje štelo ne kot posebna doba, temveč kot zavarovalna doba, s čimer bi določenim zavarovancem omogočili uveljavitev ustreznih pravic.

Ida Kočar

»Bi lahko dobil Janeza?«

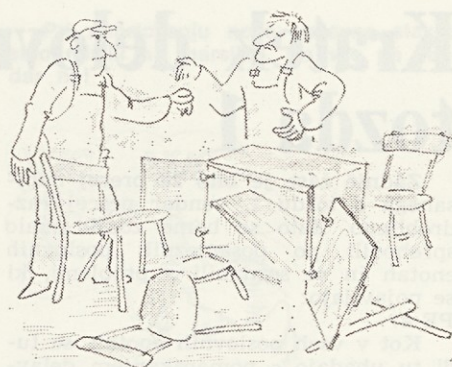
»Ne, je v bolnišnici!«

»Dobro!«

CVET

Cvet trpljenja, vsajen v ta vrt poželenja — smrt skozi krošnje povoženih dreves.

Miro Pogačar

»Tudi če bo kak stol razbit in omarica s potrganimi »panti«, bova dobila plačo. Saj je še vedno tako, ali ne!«

V vrečah niso hruške, temveč paprika. »Eta« jo je pripeljala v našo odpadno jamo, naši delavci pa so jo »nabavili« za sebe. Vprašajte jih. Bila je bolj »sveža in lepša«, kot v trgovini.

Včasih smo »skočili« v trgovino in kupili kilogram fižola, pol kile solate, korenček in še kaj. Danes je to že tako drago, da se pošteno izplača obdelati svoj vrtniček. Na znoj in kak strošek niti ne pomislimo več!

Na morju so se nekateri po svoje obnašali. Bili so nagi v vodi, na obali, — celo v stanovanjih, pa ne ponoči, kar poudarja! Ker je to »moderno«.

Kratek delovni utrip tozda 1

Zadnje čase je bilo že precej napisanega o tozdu 1, vendar precej razdrobljeno. Zato se bomo zdajle malo sprehodili po posameznih poslovnih enotah in se seznanili s problemi, ki se pojavljajo:

PE-4:

Kot v vseh poslovnih enotah, se tudi tu ubadajo s pomanjkanjem delavcev, tako da komaj zadovoljujejo vse potrebe po decimiranem lesu.

Prav v tem času tečejo pospešene priprave materiala za nove okrogle mize, ki jih bomo delali za švedsko firmo IKEA.

Problemi se pojavljajo tudi pri izbiri materiala za stole, ki so obdelani z novimi lužili, ki so trenutno zelo v modi v Ameriki. Taká površinska obdelava zahteva prvovrsten les, predvsem mora biti brez barvnih napak, ker se te pri teh svetlih lužilih močno potencirajo. Tudi kvaliteta brušenja struženih izdelkov mora biti za to površinsko obdelavo boljša. Prav izločanje teh barvnih napak povzroča, da je treba polizdelke prebirati.

O tem, da se v naslednjem letu pripravljá rekonstrukcija grobega reza in dokončanje del v krivilnici, ste nekaj že brali, precej pa še boste.

PE-6:

V začetku tega meseca je končno stekla proizvodnja na novi stiskalnici z visokofrekvenčnim ogrevanjem.

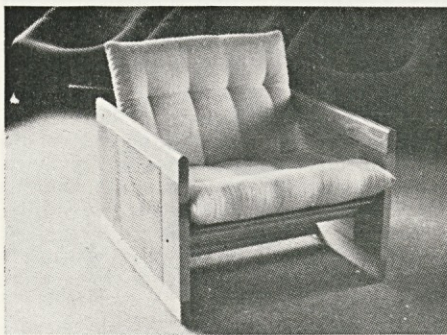
Sam način dela je bilo potrebno eksperimentalno ugotoviti. Najprej se je pojavil problem »uglaševanja« visokofrekvenčnega generatorja s stiskalnico. Generator je namreč premalo obremenjen. Drug problem, ki je tehnološke narave, pa je bilo mogoče rešiti le s poskusi. To je namreč problem pravokotnosti krivin. Če namreč vsi faktorji (vlažnost furnirja, pritisk, čas stiskanja, intenzivnost sušenja) niso v pravem razmerju, krivine ne obdržijo pravokotne oblike, ampak se odpirajo ali zapirajo. Tako se je pokazalo, da mora biti furnir za izdelavo teh krivin ohlajen in uležan.

Predvidena zasedenost te nove stiskalnice daleč presega njeno kapaciteto in to je že pripeljalo do razmišljanja o uvajanju tretje izmene. Pri tem pa se pojavi tudi problem premajhne proizvodnje furnirja. Za dvoizmensko delo na novi stiskalnici potrebujemo 2,5 m³ furnirja, z uvedbo tretje izmene še ustrezno večjo količino, proizvodnja pa je le 5 m³ dnevno. Večjo količino onemogoča zastarel sušilnik. Tudi luščilni stroj je že močno iztrošen, na njem ne moremo luniti več kot 1,3 m širok furnir, za najdaljše krivine pa je potrebna dolžina 1,7 m, tako da bomo morali ta furnir kupovati.

Potrebna bo rekonstrukcija v tem delu furnirne. Kdaj bodo zato na voljo sredstva, še ni jasno.

PE-7:

V tej poslovni enoti poteka delo pospešeno, ker je prišlo do nekaterih zamud, ki jih bodo poskusili vsaj malo ublažiti — to predvsem pri proizvodnji stolov za izvoz. Eden od vzrokov je bilo pomanjkanje delavcev v krivilnici.

Tudi pohištvo oziroma klubska garnitura POLO je bila predstavljena v Milanu. Na sliki je klubski fotelj z mrežo.

Trenutno se je rešilo tako, da so ostale poslovne enote posodile nekaj delavcev. Kako je proizvodnja povezana, se pokaže, ko začne krivilnica delati z vso paro. Tedaj grobi rez ne zmore nažagati dovolj lesa.

V strojni oddelek je prišlo nekaj novih delavcev, ki pa so še mladoletni in ne morejo delati na zahtevnejših delovnih mestih. Precej težav povzroča tudi novonabavljeni rezkar, ki kar ne more steči s polno zmogljivostjo. Ravno z usposobitvijo tega stroja in uvedbo visoke frekvence mislijo nadoknaditi zamude, ki so dosedaj nastale.

V oddelku površinske obdelave in potapljanja je količina dela odvisna od načina odpremljanja. Če gredo stoli v odpremo surovi, so kapacitete manj zasedene, če pa gredo površinsko obdelani, pa je trak polno zaseden.

Tudi v montaži je zasedenost odvisna od vrste stolov.

Navadne bukove deske različnih sirin in dolžin, vendar za tovarno velika vrednost in zagotovilo, da se bodo naši stroji vrteli in bo omogočen vsaj tisti zaslužek, ki ga delovna organizacija za vzdrževanje, opremljanje in delavčev zaslužek mora imeti.

Pravkar tečejo priprave za uvajanje novih tipov stolov za domači trg, o katerih ste že brali.

PE-8:

V mizarni so dela pri rekonstrukciji odsesovalnih naprav končana, tako da delo poteka brez ovir. Seveda tudi tu primanjkuje delavcev, saj bi na to število režijskih delavcev lahko zaposlili še vsaj 30 delavcev.

Trenutno je od novih izdelkov v proizvodnji fotelj 5569, pripravlja pa se raztegljiva miza za IKEA in L program.

Precejšnja količina kapacitet je zasedena tudi z izdelavo polizdelkov za tozd-2 in tozd-3, saj je bilo v lanskem letu za tozd-2 opravljenih 12.610 ur, za tozd-3 pa 11.739 ur. Tako mizarna še vedno izdeluje polizdelke za ta dva tozda, čeprav je bilo pred rekonstrukcijo tozda-4 predvideno, da se bodo ti polizdelki izdelovali tam. Prav tako razdrobljeno delo pa zahteva velike napore predvsem pri pripravi proizvodnje in usklajevanje del. Velikokratna nastavljanja strojev zmanjšujejo tempo proizvodnje in s tem fizični obseg proizvodnje.

To je bil torej kratek pregled trenutnega stanja posameznih poslovnih enot v tozdu-1.

Po pogovoru z vodji poslovnih enot zapisal Stane Kočar.

»Boš prišla?«

»?«

»!«

»—«

»!«

»!«

* * *

»Koliko si popil?«

»Dva deci!«

»Koliko?«

»— po dva deci.«

INFORMACIJA O UPORABI SREDSTEV SOLIDARNOSTI ZA ODPRAVLJANJE POSLEDIC NARAVNIH NESREČ

Odbor podpisnikov družbenega dogovora o načinu uporabe in upravljanja s sredstvi solidarnosti za odpravljanje posledic naravnih nesreč v SR Sloveniji je ob poteku mandatne dobe izdelal poročilo o uporabi solidarnostnih sredstev v času od 1. 1. 1980 do 31. 12. 1981.

Kratek povzetek poročila je takle:

Odbor je zbiral in rabil sredstva na osnovi republiškega zakona in družbenega dogovora ter zvezne metodologije za ocenjevanje škode, nastale po naravnih nesrečah v SFRJ. S sredstvi solidarnosti upravlja odbor, ki ga sestavljajo predstavniki občinskih skupščin ter IS SRS, Republiška konferenca SZDL, Republiški svet Zveze sindikatov Slovenije in Gospodarska zbornica SR Slovenije.

V 1. 1980 je imel sklad 631.463.218,65 dinarjev prihodkov in je od tega uporabil za pomoč v Sloveniji 116.230.000,00

din in 456.105.136,00 dinarjev kot kredit SR Črni gori.

V Sloveniji so pomoč iz sklada dobile občine Gornja Radgona (23.475.000 din), Murska Sobota (28.700.000 din), Šmarje pri Jelšah (5.656.000 din) in Zalec (11.374.000 din) za škodo, ki jo je utrpelo kmetijstvo, komunalno gospodarstvo, stanovanjsko gospodarstvo in ceste, zaradi neurja in toče.

V letu 1981 so znašali prihodki sklada 308.190.836,55 dinarjev. Od tega je bilo uporabljenih 322.255.880,00 dinarjev za pomoč slovenskim občinam, 160.025.008,00 dinarjev pa je bilo dodeljenih republiko Črni gori kot nepovratna sredstva. Za delno kritje škode zaradi poplav so dobile pomoč občine Šentjur pri Celju (8.925.840 dinarjev), Gornja Radgona (39.629.000 din), Ljutomer (13.724.000 din), Brežice (2.948.480 din), Ptuj (37.232.000 din), Ormož (31.634.000 din), Koper (10.814.400 din), Laško (3.159.650 din), Mozirje (3.464.640 din), Šmarje pri Jelšah (466.750 din) in Tolmin (7.386.120 din), zaradi žleda, to je neurja s snegom in ledom pa občine Ilirska Bistrica (24.016.200 din), Postojna (18.150.200 din) in Sežana (62.489.000 din).

Pri oblikovanju in usklajevanju stališč in konkretnih predlogov za obravnavo na odboru je odbor sodeloval z Izvršnim svetom SRS, Republiškimi sekretariatom za finance, Republiškim komitejem za varstvo okolja in urejanje prostora, Republiškim komitejem za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Republiškim sekretariatom za ljudsko obrambo, Republiškim komitejem za energetiko, industrijo in gradbeništvo, Republiškim svetom Zveze sindikatov Slovenije, Republiško konferenco SZDL Slovenije, Gospodarsko zbornico SRS in Zavarovalno skupnostjo Triglav.

Odbor je svoje delo opravljal javno in odprto. Vloge, ki so jih dostavile prizadete občine, je obravnaval tekoče, ob upoštevanju podanih stališč in predlogov ustreznih organov in organizacij in podpisnikov družbenega dogovora.

Odbor si je tudi v tem obdobju prizadeval za zavarovanje kmetijskih kultur, ker je škoda v kmetijstvu po naravnih nesrečah največja.

DO Stol je v letu 1980 in 1981 pripevala:

	enodnevni OD		iz dohodka	
	1980	1981	1980	1981
skupne službe	110.570,35	110.283,25	—	26.141,75
tozd-1	596.375,15	287.724,95	13.296,95	56.727,45
tozd-2	82.424,10	93.881,90	33.036,00	27.776,75
tozd-3	126.085,65	131.282,15	27.238,50	57.533,00
tozd-4	28.931,45	30.528,25	1.173,85	34.623,75
tozd-5	71.745,65	73.864,30	19.894,50	15.881,20
tozd-8	10.477,20	11.168,10	4.731,60	1.379,20
tozd-9	77.113,60	77.307,95	6.906,35	57.067,15
DO	1.103.723,15	816.040,85	106.276,95	277.130,25

Čim zahtevnejše oblike je polizdelek, tem težje ga je napraviti.

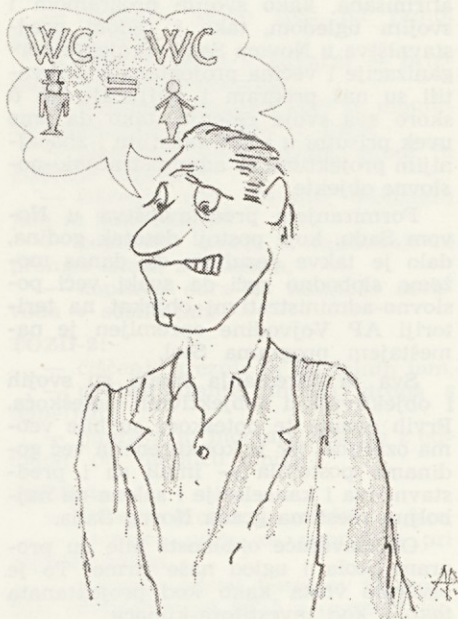
Zadnji nogi za stol Thonet, ki sta obenem tudi naslonjalni lok, so do prednedavnega naši izdelovalci stolov preprosto brusili na traku, ki je bil napet na dva, več metrov razmaknjena koluta.

Na gornji fotografiji sicer ni moč videti kako poteka brušenje na novi način, poizkusili pa ga bomo dopolniti z besedo:

Brusna trakova sta napeta na med seboj razmaknjenih napenjalih, vse skupaj pa se še vrtili okoli vrtilišča, v katerem se potem brusi stolova noga. Delo je močno olajšano, vendar je za dobro brušenje še vedno potreben pravi strokovnjak.

»Ko sem bil mlad, so mi rekli, da naj se poročim. Vsaj na stara leta ne bom revež. Poročil sem se. Pa sem revež že sedaj!«

Pri načrtovanju nove upravne stavbe smo mislili na marsikaj. Na vse pa vendar ne!

Običajni WC moškim vedno ne »paše«. Pomagajo si na vse načine in mislijo na besedo »pisoar«.

»Kako bi bilo, če bi bilo v tem delu kampa več naših prikolic, da bi nas bilo več skupaj?«

»Ravno to ne. Z drugimi ljudmi se bo ena družina že razumela, domačih pa že ne more videti!«

»Ženska je pa res nekaj čudnega na svetu. Ta je tako izobražena, pa je vzela takšno barabo!«

»Da ni tega in onega, sem še prenesel, da pa ni kave, se pa vse neha!«

»Na videz sva zelo dobra prijatelja. V resnici pa je seveda čisto drugače!«

Zavlačevanje je danes kar »normalno«. Včasih pa smo ob praznikih slavili predčasno opravljeno delo!

Ida Kočar

RAD PREDSTAVNIŠTVA U NOVOM SADU

Industrija pohištva Stol Kamnik na teritoriji AP Vojvodine u potpunosti je afirmisana, kako svojim programom i svojim ugledom, tako i radom predstavništva u Novom Sadu. Projektna organizacija i većina projektnata prihvatili su naš program i uključuju ga u skoro sva svoja rešenja, tako da smo uvek prisutni u svim važnijim i značajnijim projektima za administrativno-poslovne objekte.

Formiranjem predstavništva u Novom Sadu, koje postoji desetak godina, dalo je takve rezultate da danas možemo slobodno reći da svaki veći poslovno-administrativni objekat na teritoriji AP Vojvodine opremljen je namestajem programa Stol.

Sva ta opremanja imala su svojih i objektivnih i subjektivnih poteškoća. Prvih godina te poteškoće su bile veoma ozbiljne, jer je konkurencija već godinama postojala — imali su i predstavništva i kancelarije i salone na najboljim mestima grada Novog Sada.

Olakšavajuće okolnosti bile su program Stola i ugled naše firme. To je otvaralo vrata kako kod projektnata tako i kod investitora-kupaca.

Vremenom, predstavništvo je dobilo svoje mesto u poslovnom svetu i danas u Novom Sadu ima od vodećih uloga kod svih važnijih opremanja.

Odnosi proizvodnja—komercijala unutar same firme uvek su stvarali izvesnu problematiku vezanu uglavnom za rokove isporuke i donekle za kvalitete. I ti odnosi u vezi sa ovim predstavništvom tokom svih godina ni jednom nisu bili poremećeni i uvek su sa komercijalne strane bili shvaćeni i kod krajnjeg korisnika na najbolji način objašnjeni i prilagođeni tadanjoj situaciji

tržišta i uopšte privredne situacije Pokrajine.

Takvim odnosom i radom čuvao se ugled i firme i čoveka.

Svaka godina, praksa je pokazala, imala je svojih specifičnosti, koje su često bile prolaznog karaktera. Danas možemo konstatovati da period od 1980 godine pa nadalje ta prolaznost dobija neku stalnost u radu jednog predstavništva kao što je predstavništvo Stola u Novom Sadu. Sve ono što je stvoreno, a iza čega stoji Stol sa svojom ogromnom snagom i ugledom, dobija dimenzije laganog popuštanja i izvesnog prekida u konstantnoj poslovnosti, jer je tržište donekle »prazno« — objekti našeg tipa su sve ređi, izgradnja je u zaostaju, nešto je nedovršeno, mnogo ne započeto...

Znači, mi danas nismo više u svojoj pravoulozi, moramo da se drukčije orijentišemo, da pomalo menjamo stil!

Prošla godina je bila tipična za jedan »takav prelaz«.

Svih ranijih godina predstavništvo je one prave poslove sklapalo — ugovaralo direktno sa investitorom, orijentišući se na trgovačku mrežu samo onda kada je to bilo neminovno. A lane, svi »oni pravi poslovi« ugovarani su preko trgovine, jer su samo tako mogli biti zaključeni.

Eto, to je ono što poremećuje direktan rad i kontakt sa krajnjim korisnicima.

Svima nama poznati su razlozi ovakvog poslovanja, ali također svima nama poznato je da ćemo sve ovo i izdržati, jer su to naši zajednički interesi.

Predstavništvo Novi Sad
Branislav Belić

IZ NAŠEGA PREDSTAVNIŠTVA V CELJU

Pred sedmimi leti se je začel razvoj predstavništva v Celju. Zato mislimo, da je že čas, da se predstavstvo tudi mi bralcem našega glasila.

V začetku je bilo naše poslovanje kar na domu, pozneje pa to zaradi vse večjih potreb kupcev ni bilo več mogoče. Tako nam je uspelo najti pisarniške prostore na Mariborski cesti, ki žal niso popolnoma ustrezali. Ta rešitev je bila le kratkoročna. Medtem smo vzehi v najem skladiščne prostore v Vojniku, to je 11 km iz Celja. Zaposlili smo še referenta prodaje, administratorko in skladiščnika. Delo v skladišču je zelo težavno, ker se blago pretovarja na klasičen način, brez pripomočkov (brez nakladalne rampe in viličarja).

V letu 1980 pa smo končno uspeli najeti ustrezne prostore v centru mesta. Ti prostori nam omogočajo tudi razstavo naših izdelkov. Maloprodaja pa se še vedno izvaja prek Interiera Duplica, ker omenjeni prostori ne ustrezajo trgovskemu lokal.

Letne plane smo do sprejetja ukrepov o prepovedi investicij ne le dosegali, marveč celo presegali. Letošnje leto pa so ostale le želje, ker bo v teh razmerah plan nemogoče doseči.

V letih zagrizenega dela smo opremili več večjih objektov v Mariboru: Hidromontaža, Pik, Tima, Zavarovalnica, Birostroj, Vodovod, Plinarna, Koloniale, v Celju pa Ingrad, Kovinotehna, UJV, Elektro, Izletnik, med drugimi tudi kulturni dom v Šmarju pri Jelšah, Slovenskih Konjicah, Nazarju. Potem so tu še objekti Mure — Murska Sobota, Gorenje-Velenje, REK — Velenje, SO — Žalec in Sentjur. Za našete objekte nam je uspelo skleniti direktna naročila, brez posrednikov in odvajanja rabatov.

Danes šteje naš kolektiv štiri člane, kar je seveda za ta obseg dela premalo, kljub temu, da smo v delu enotni in da vsak poprime za vsako delo.

Želje našega kolektiva niso majhne, saj želimo, da bi v najkrajšem času pridobili trgovski lokal in ustrezno skladišče.

Mislim, da nam je uspelo dokazati, kaj zmora majhen, vendar enoten deloven kolektiv.

Jože Čater

PO LETOŠNJEM POLLETNEM DELU V TOZD-8

Z gospodarjenjem v I. polletju v TOZD-8 smo kljub težkim razmeram, ki so spremljale naše poslovanje, lahko

zadovoljni. Rezultati so sicer nekaj slabši od načrtovanih, vendar nasplošno gledano, dobri.

Celotni prihodek, izražen v indeksu, je v primerjavi z enakim obdobjem lani 142. Enak indeks imajo porabljena sredstva. Dohodek smo presegli za 4 odstotke, čisti dohodek pa za 5 odstotkov od načrtovanega. Čistega dohodka smo torej ustvarili toliko, da smo pokrili vse sklade in še nekaj izločili za rezerve.

Z gospodarjenjem v I. poletju smo torej lahko zadovoljni, vseeno pa bi želela opozoriti na nekaj problemov, s katerimi smo se srečevali. Preskrba z živili, predvsem z mesom in mesnimi izdelki, predstavlja v pripravljanju toplih obrokov (malic) resne težave. Glede na to, da tozd ni podpisal sporazuma z Napredkom iz Domžal za pokrivanje izgub, nastalih s prodajo svinjskega mesa na drobno, nam Napredek tega praktično ne dobavlja za naš tozd, to pomeni oženje asortimenta toplih obrokov in dostikrat spreminjanje jedilnika. To povzroča negodovanje med porabniki. Velike težave so tudi z dobavo piščančjega mesa. Dobavljena količina je vezana na porabo ostalih proizvodov DO »Perutnina Zalog«, ki jih pa naš tozd le malo koristi, oz. za nas niso porabni. Težave so tudi z dobavo osnovnih vrst kruha, predvsem črnega, ki ga na tržišču sploh ni dobiti, beleme pa se je cena zelo zvižala. Cene obrokov, ki jih pripravljamo, pa seveda nismo uspeli dvigniti.

Naši napori v zadnjih mesecih so bili usmerjeni predvsem v pridobitev novih odjemalcev toplih obrokov, kjer smo bili uspešni, saj smo se dogovorili z DO Alprem za dnevni odvzem 200 obrokov. Menim, da je dobra izkoriščenost kapacitet v bodoče naša glavna skrb.

Precej napora je bilo vložnega tudi v izvajanje sklepa, sprejetega na zboru delovnih ljudi TOZD-8, kjer smo se domenili, da bo obrat stare restavracije obratoval tudi ob nedeljah. Osnovno navodilo za takšen sklep je bil predvsem visok plan, ki ga bomo sicer težko izpolnili. Poleg tega pa v že omenjenem lokal oprevljamo izključno gostinsko dejavnost, ki sicer z družbeno prehrano in delovnim časom, sprejetim v Stolu, nima nič skupnega. Žal napori v tej smeri niso rodili sadu. Delavke, zaposlene v starem obratu, ob nedeljah ne prihajajo na delo. Izostankov sploh ne opravčujejo, saj smatrajo, da je nedelja tisti dan v tednu, ko morajo biti doma z družino. Res je, da gre v tem primeru predvsem za delavke in za neurejeno varstvo ob nedeljah. Vendar menim, da naj bi delavke vendar le izpolnile svoje obveznosti in prišle ob nedeljah na delo.

Kljub težkemu stanju je vendarle poslovanje v starem obratu kolikor toliko dobro.

Nek naš delavec je ob hiši napravil nove stopnice. S sosedom sta bila že prej tesno skupaj in so se z vijaki privite deske že skoraj dotaknile meje. Do tedaj dobri sosed je ponorel in požagal vijake, ki so gledali iz desk. Čeprav le 10 mm. — Pri takih rečeh so ljudje zelo natančni.

REMONT MED KOLEKTIVNIM DOPUSTOM

V času kolektivnega dopusta so bila v Stolu opravljena številna vzdrževalna dela. Vprašali smo vodstvo tozda 5 in Službo za razvoj tehnologije in investicije, če jih našim bralcem na kratko opišejo. Dobili smo tri sestavke, ki so ločeni po vrsti del.

Površen opazovalec si morda predstavlja, da je teh del le nekaj in jih je mogoče na hitro opraviti, v resnici pa je zadeva povsem drugačna.

Strojna vzdrževalna dela:

TOZD-1:

- demontirali staro ventilacijsko napravo,
- postavili novo ventilacijo »Moldow« v PE-8,
- montaža novih tirnic v PE-4,
- vsakoletni pregled in popravilo sušilnic v PE-4 in PE-7,
- očistili filtre in pregledali ventilacijo v brizgalnih kabinah v PE-5, PE-7 in PE-8,
- odstranili star in postavili nov transporter na žagi v PE-7,
- popravili dvigalo pri parilnih jamah v PE-6,
- opravili vzdrževalna dela in očistili sušilnik »Schilde« v PE-6,
- zamenjali kondenzni rezervoar za brizgalno kabino v PE-8,
- postavili nov parovod v sušilnicah v PE-4,
- opravili vzdrževalna dela na transportnem traku stroja »Hero« v PE-3,
- očistili in zamenjali varnostni ventil pri rezervoarjih za nitro lak v PE-7 in PE-8,
- opravili vzdrževalna dela na transportnem traku »Eisenmam« v PE-3.

TOZD-2:

- generalno pregledali, očistili in podmazali filtre in ventilatorje v sistemu »Moldow«,
- pregledali reduktorje, očistili filtre in podmazali ležaje brizgalne kabine,
- pri polivalnem stroju zamenjali trak, dodelali zaščitno ploščo, odpravili vzrok tresenja,
- pregledali dvizne mize, pokončni filter in transportne proge,
- skrajšali verigo, odpravili premikanje valjev pri stroju Hymmen,
- generalno popravili stroje IDA I. in IMA II.,
- pregledali, podmazali in namestili zaščitno pločevino pri dvizni napravi »Meinert«,
- odpravili puščanje olja pri reduktoru in uredili cilindri za prečno oscilacijo pri zgornji brusilki »Hessemam«,
- popravili valjčne proge transportnega sistema,
- zamenjali kolesa pri vozovih v montaži.

TOZD-3:

- odstranili odsesovalno napravo,
- postavili novo odsesovalno napravo »Moldow«,
- opravili vzdrževalna dela na strojih za vlivanje plastike.

TOZD-4:

- podmazali ventilatorje,

Odločitev samoupravnih organov, da so obdržali tudi v sklopu družbene prehrane stari obrat kot samostojno enoto, je bila pravilna. Iz polletnih podatkov o našem gospodarjenju je razvidno, da smo v starem obratu ustvarili 40 milijonov čistega dohodka. Zinka Kohek

- zamenjali in očistili filtrne vreče v brizgalni kabini,
- popravili signalno luč za kanal.

TOZD-5:

- vstavili čistilne cevi v apneni reaktor,
- predelali napeljavo TPK in Streicher,
- povezali tlačne in sesalne cevi pri črpalki za apno.

Redna letna elektro vzdrževalna dela:

TOZD-1

Prestavitev transporterjev, kontrola ležajev pri elektromotorjih odsesovalne naprave, opravljen je bil pregled elektromotorjev v sušilnicah grobega razreza — po potrebi so bili zamenjani ležaji. Prav tako so bili pregledani elektromotorji odsesovalne naprave v grobem razrezu.

PE-6:

Pregledani so bili elektromotorji v sušilniku, kjer smo očistili in namazali ležaje, po potrebi pa tudi zamenjali. Pri glavnem razdelilcu je bilo zamenjano glavno stikalo.

PE-7:

V brizgalni kabini in v oddelku poplavljanja so bili pregledani elektromotorji, kjer so po potrebi tudi zamenjali ležaje.

PE-8:

Odstranjena je bila vsa stara električna instalacija za ekshaustorsko napravo, prav tako je bila izvedena odklopitev in demontaža elektromotorjev. Izvedena je bila demontaža elektroinstalacije pri dvojni prižagovalki, v oddelku površinske obdelave pa je bil pregledan električni razdelilec (kontrola bimetalnih relejev, ki so bili po potrebi tudi zamenjani, kontrola kontaktov pri kontaktorjih, ki so bili prav tako po potrebi zamenjani ter čiščenje razdelilca).

TOZD-2

Pregledani so bili elektromotorji v sušilniku (kontrola ležajev), pri odsesovalnih napravah in v brizgalni kabini.

TOZD-3

Izveden je bil letni pregled peči in oljnega gorilca (menjava šob, kontrola regulacije). Odpravljen je bil odklop elektromotorjev brizgalne kabine v neresijski delavnici zaradi čiščenja in pregleda ležajev.

TOZD-5

Očiščen je bil kolektor na vzbujevalniku turbogeneratorja 1600 kVA, prekontrolirane ščetke, očiščeni in namazani so bili ležaji. Pri kompresorjih so bili očiščeni drsni obroči, kjer so bile prekontrolirane tudi ščetke in po potrebi tudi zamenjane, prekontrolirane pa so bile vse črpalke v turbo sistemu. Pregledani so bili tudi ostali elektromotorji v energetiki, kjer so bili očiščeni ali pa zamenjani ležaji. Pri električnem razdelilcu za kotel Streicher je bilo zamenjano glavno stikalo. Izdelano pa je bilo novo stikalo (zvezda/trikot) za črpalko II.

Druga vzdrževalna dela:

Druga vzdrževalna dela:

- naprava temeljev za transporter na žagi,
- montaža novih rolu na rampi grobega reza,
- naprava odra v stolarni — brizgalna kabina — stojnica,
- naprava temeljev, odri za montažo odsesovalnih naprav v PE-8,
- pleskanje konstrukcije, silosa in čiščenje žagovine,
- čiščenje vseh greznih, usedalnih jam in kanalizacije,
- popravilo ometa v sušilnicah in premaz istega z ibitolom,
- naprava odra za montažo cevovoda v sušilnicah.

TOZD-2:

- čiščenje greznih in usedalnih jam,
- podbetoniranje novega stropa s temeljem,
- naprava in montaža rešetke z odtokom pri mešalcu lepila.

TOZD-3:

- čiščenje greznih in usedalnih jam,
- naprava odra za popravilo pri plastificiranju,
- naprava odrov, temeljev za montažo cevovodov od PE-5 z ozemljitvijo,
- pleskanje avtomobila TAM 2 za tapetniško,
- slikanje tapetniške delavnice in kovinskega pohištva v Motniku.

TOZD-5:

- popravilo drsišča v parnem kotlu Streicher ter popravilo izolacije nad kotlom, ker je bila dotrajana in je propuščala dimne pline in saje,
- čiščenje jame od apna in kanalizacije ob kotlovnici,
- pleskanje osebne avtomobila VW 1300,
- naprava tlaka, ventilacije in očiščenje ponikovalnice v kondenzni postaji pri lakirnici mizarne,
- čiščenje lovilcev olja.

TOZD-8:

- Čiščenje lovilcev maščob ob novi menzi.

Skupne službe:

- Izdelava jaška za kondenzni rezervoar in jaška za priključek cevovodov za ogrevanje razstavno prodajne zgradbe iz centralne kotlovnice.

Pri iskanju gob moramo pošteno pogledati, če so prave. V eni izmed zadnjih števil je pisalo: Pri gobah se zmotiš samo enkrat. O tem smo slišali že tudi drugod. Zato kak kratek komentar ne bo odveč.

DAN STOLA NA CEGLARJEVEM TRAVNIKU

Na našem pikniku je deževalo, vendar se vsi le nismo dali. Namen, da pridemo skupaj, je bil močnejši od dežja. Zatorej, živel Stolov piknik. Bo pa morda drugo leto lepše vreme!

Konec avgusta delavci Stola slavimo svoj dan na tradicionalnem pikniku, ki je bil letos že četrti. Zaradi skromnega obiska smo se dogovorili, da lokacijo piknika prestavimo v bližino DO. Dobili smo zelo primerno in dobro lokacijo na Cegljarjevem travniku ob obvoznici.

Komisija za šport in rekreacijo je tudi tokrat pripravila pestro paleto družabnih iger, ki jih obiskovalci piknika že poznajo in uvedli tudi nekaj novosti.

Zal pa nam tokrat vreme ni bilo naklonjeno in je lilo kot iz škafe. Kljub temu so se začeli zbirati najbolj zagnani Stolovci v upanju, da se bo vreme izboljšalo.

V popoldanskem času se je vreme tudi malo izboljšalo in nam dalo malo upanja, da bomo program, ki smo ga pripravili, tudi realizirali.

Okoli druge ure smo kljub dežju izvedli ples okoli stolov, za svinjsko glavo. Nabralo se je kar precej parov, tako da smo imeli težave izpeljati prvi krog plesa. Plesalci so bili zelo vztrajni in so dobro kljubovali dežju.

Kot da je ta začetek pregnal dež. Poljanški so zaigrali in oder je bil poln plesalcev.

Ker se je vreme izboljšalo, smo izvedli tudi tekmovanje, ki je na lanskoletnem pikniku odpadlo, in sicer tek na smučeh.

Prijavilo se je 8 moških in ena ženska ekipa. Tekmovanje je bilo zelo zanimivo in so si ga vsi z veseljem ogledali. Vzporedno je teklo tudi tekmovanje v prihod.

Po naslednji glasbeni točki smo hoteli izpeljati še nekaj iger, pa se je vtil dež in vsega je bilo konec.

Tako se je končal naš piknik, ki pa žal zaradi vremena ni bil tak, kot bi lahko bil, saj je na travnik ob obvoznici prišlo veliko članov našega kolektiva. Lahko trdim, da je bilo, glede na vreme, izdanih veliko blokov.

Nasvidenje na petem dnevu Stola! Upajmo, da bo vreme boljše, da bomo zastavljeni program v celoti uresničili.

ODBOJKA

V soboto 11. 9. so se zbrali odbojkaši DO, da se pomerijo za naslov sindikalnega občinskega prvaka v odbojki, in to v ženski in moški konkurenci. Vse tekme so odigrali na odprtem igrišču pri kopališču v čudovitem vremenu.

V ženski konkurenci so nastopile naslednje DO: Svilit, Stol, Banka, Prosveta, Občina. Tekmovali so v dveh skupinah po sistemu, da zmagovalca skupin igra v finalu za prvo in drugo mesto, druga pa v skupinah za tretje mesto.

Naša dekleta so se dobro držala in z borbeno ter požrtvovalno igro zasedle prvo mesto v svoji skupini. V drugi skupini si je ekipa Svilita zagotovila nastop v finalu.

V zelo zanimivi in izenačeni borbi so naše premagale Svilit in osvojile naslov občinskega sindikalnega prvaka v odbojki za leto 1982. Za našo DO so bile uspešne: Kalčič Tatjana, Kovačič Helena, Biček Dragica, Romih Francka, Okorn Anica, Kočar Ida, Markelc Jožica. Ekipi čestitamo in želimo, da nas bi tudi na igrah Unileša uspešno zastopale.

Končni vrstni red: 1. Stol, 2. Svilit, 3. Prosveta, 4. Občina, 5. Banka.

Tudi moški so se ta dan pomerili za naslov najboljšega v odbojki v občini med DO.

Nastopilo je šest ekip, in sicer: Titan, Svilit, Stol, Prosveta, Graditelj, Občina.

Razdeljeni so bili v dve skupini z dvema nosilcema, in sicer v prvi skupini Titan in v drugi Stol. Nosilca sta bila določena po lanskoletnih uvrstitvah. Naši so v svoji skupini popolnoma razočarali in zasedli zadnje mesto. Tako slabe in neborbene igre že leta nismo videli v naših vrstah. Res, da so prvo tekmo začeli neogreti, ker se je program zaradi zakasnitve ekipe Graditelja spremenil, a vseeno bi morali pokazati več.

Tako so z dvema porazoma 1:2 s Svilitom in 1:2 z Graditeljem zasedli zadnje mesto v svoji skupini. Tako so si pripravili vse, kar so pridobili v preteklih letih, ko so bili v samem vrhu v odbojki med DO v občini.

Tako so tekmovanje končali na predzadnjem mestu. V finalu sta se pomerili ekipi Svilita in Titana. Poudariti moram, da so letos nastopili tudi aktivni igralci in tako smo že vnaprej vedeli, da bo Titan osvojil prvo mesto, saj imajo v svoji ekipi nekaj aktivnih odbojkašev. Tako se je za naše moštvo prvenstvo končalo zelo slabo, saj pred tekmovanjem ne bi take uvrstitve naših nihče napovedal. Končni vrstni red: Titan, Svilit, Graditelj, Prosveta, Stol, Občina.

Na koncu bi še dodal nekaj razmišljanj o načinu tekmovanja:

Kot kaže, odbojka zadnje leto dobiva vedno več pristašev, predvsem med ženskami. Odbojka je zelo priljubljena oblika rekreacije, tako za moške kot za ženske. Predvsem je tu aktivnost prilagojena zmogljivosti posameznika. Žal pa je ta aktivnost le enkrat letna in zahteva od tekmovalca veliko napora, če se ni posebno za to pripravil. Tako mora v enem dnevu odigrati dve ali tri tekme in če si zelo prizadeva, da bi dal od sebe čimveč, so posledice takega tekmovanja lahko hude in po-

vezane s poškodbami in bolečinami. Poleg tega pa s takim načinom lahko izgubimo marsikoga, ker bo po takem turnirju preveč utrujen ali poškodovan. Če pa bi taka tekmovanja organizirali med tednom ali v večernih urah in organizirali po tekmo na teden, bi s tem pritegnili večje število ljubiteljev rekreacije in bi jim nudili rekreacijo v dolgih zimskih večerih. Tako bi lahko izkoristili telovadnice, ki jih imamo na voljo in zagotovili večjemu številu občanov redno rekreacijsko vadbo.

Sama organizacija tekmovanja je bila zelo dobro organizirana in vsa pohvala članu odbojarskega kluba, ki je zelo dobro pripravil tekmovanje.

HOJA IN TEK, PRIMERNA ZA VSAKOGAR

Primeren čas za aktivno vadbo na prostem je pred nami. Od nas je odvisno, kako bomo ta čas izkoristili in se pripravili na zimo.

Znano je, da vsi tisti, ki se aktivno ukvarjajo z eno od rekreacijskih aktivnosti vsaj trikrat do štirikrat tedensko, lažje prenašajo mraz, so bolj odporni proti vnetju dihal in so dobro pripravljeni na smučarsko sezono.

Zato se odločimo za eno od oblik rekreacije: kolesarjenje, hojo v gore, tek, trimsko stezo itd.

Prednosti te vadbe so predvsem v tem, da so v čistem, zdravem okolju in da pri vadbi lahko sodelujejo vsi člani družine.

Ena od oblik rekreacije je tudi nabiranje gob. Gobarjem priporočam, da med iskanjem gob pospešijo korak, malo stečejo in globoko vdihavajo zrak. Tako bodo združili prijetno s koristnim. V gozdu bodo obremenili svoje srce malo več in globoko vdihavali, ker bi z globokim dihanjem razgibali prsni koš in mišice trupa, če pa se še malo pretegnemo in naredimo nekaj gimnastičnih vaj, bi bila aktivnost popolna.

Tek po gozdu in obronkih je v tem letnem času zelo primeren. Če še nismo začeli, je čas, da pričnemo sedaj, ko so vremenske razmere ugodne in se utrdimo tako, da bomo to lahko počeli tudi v hladnejših dneh.

Ko smo se odločili, da bomo začeli hoditi ali teči, si v začetku ne postavljamo prevelikih ciljev. Prve dni si izberimo krajše proge, po ravnem terenu in kombinirajmo hojo z rahlim tekom. Če bi med tekom občutili težave, preidimo v hojo.

Po nekaj tednih boste že sposobni preteči tudi daljšo razdaljo. Ne smete pa pozabiti kontrolirati svoj srčni utrip, ker ta vam je najboljši pokazatelj vaše telesne pripravljenosti.

Prednosti takega treniranja so predvsem dobro počutje, manjša telesna teža, večja gibljivost, zadovoljstvo, na splošno boljše zdravje.

Vse te ugotovitve so že potrdile razne raziskave, ki so jih naredili strokovnjaki v tujini in tudi doma.

Vsem, ki se boste začeli v tej sezoni aktivno ukvarjati, priporočam naslednje: ne pretiravajte, kontrolirajte svoj srčni utrip, če se slabo počutite, odstopite od začrtane poti in posvetujte se z zdravnikom.

Jože Zupin

NEKAJ POJASNIL V ZVEZI S PORABO ENERGIJE, GORIVA IN MAZIVA V LETU 1981

V času obravnave zaključnega računa za leto 1981 so se na samoupravnih organih med drugimi pojavljala tudi vprašanja, zakaj je indeks porabe tehnoloških goriv v primerjavi z letom 1980 tako visok, in sicer 247. Zato opozarjamo, da tega indeksa, kot tudi ostalih za porabljeni režijski material ne moremo obravnavati posamično, ker je poraba izkazana po planskih cenah, in korigirana z odmiki od cen za režijski material. Odmiki od cen so izkazani za ves režijski material v enem znesku, kar nam prikazuje naslednji izsek iz poročila o gospodarjenju v letu 1981 za DO Stol.

Zadnja vrstica gornje tabele nam da realen prikaz porabe režijskega ma-

teriala, kjer je indeks 138 in predstavlja porabo po dejanskih nabavnih cenah.

Iz podatka o odmikih od cen, t. j. razlika med plansko in nabavno ceno, je torej razvidno, da so bile planske cene materiala v letu 1980 bistveno nižje od nabavnih, v letu 1981 pa so se jim že zelo približale. To pomeni, da so bile planske cene v začetku leta 1981 dovolj točno izračunane, torej z dokaj pravilno oceno stopnje inflacije.

Tako je indeks porabe tehnoloških goriv in maziv bolj odraz porasta planske cene, ne pa toliko fizičnega obsega porabe. Pri pregledu fizične porabe goriv in maziv pa ugotavljamo, da smo bili dokaj varčni, saj je pri nekaterih gorivih indeks celo pod 100.

Naziv stroška	Doseženo I.-XII. 80	Doseženo I.-XII. 81	Indeks dos. 81 dos. 80
4001 tehnološka goriva	6.613	16.316	247
40020 mat. por. po re, nal.	6.202	12.168	196
40021 mat. por. za popr. vzdr. čiščenje	1.079	1.739	161
40022 embalažni material	542	821	152
40023 brusni material	—	927	—
40024 material za NO	15	28	187
40025 mat. poro. za druga popr. in vzdr. o sred.	—	14	—
40027 rezervni deli	—	9	—
4003 pisarniški material	2.559	3.625	142
4005 drug porab. mat.	18.400	11.020	131
4008 kalo, razsip, okvare	3	3	100
40091 odmiki od cen za rež. material	9.193	1.038	11
Skupaj rež. material	34.606	47.708	138

Nekaj primerov o fizični porabi:

	EM	1980	1981	indeks
a) energija				
električna energija	KWh	7.535.062	7.515.732	100
para	t	61.353,42	60.493,20	99
komprimiran zrak	ef. h	14.604	13.318	91
voda	m ³	142.192	136.748	96
b) goriva in maziva				
nafta	l	22.434	21.833	97
bencin	l	8.424	8.872	105
mazut	kg	1.478.027	1.748.561	118
lahko kur. olje	kg	106.903	121.103	113
spec. kur. olje	l	219.182	190.014	87
olje lahko	l	1.515	1.380	124
olje hidrav.	l	2.046	2.501	122
olje cirkul.	l	1.468	814	55
motorno olje SAE/30	l	2.640	2.416	91
HIDRAOL	l	389	992	255
vrtalno olje	l	1.880	1.696	90
stronjo olje TELLOS	l	2.984	2.724	91

Naj nam bo to za spodbudo vnaprej, da se bomo tudi kot posamezniki vedli varčno in s tem prispevali svoj

delež k stabilizaciji v delovni organizaciji.

Jožica Šuštar

Težko bi našli vse razlike med zelo preprosto oblikovanim in izdelanim stolom in stolom, ki ga prikazuje gornja fotografija. Že sama poraba materiala je pri drugem neprimerno večja, o delovnih operacijah pa niti ne govorimo.

Vendar, kupci so vseh mogočih okusov in zahtev!

»Moj bratranec je bil do sedaj mož beseda. Letos je pa že drugačen. Rekel je, da sploh ni bil na morju. Ljudje so ga pa dvakrat videli v Umagu.«

* * *

»Tvoja mama je edina ženska na svetu, ki jo imaš rad,« je rekla žena možu, pri tem pa ni pomislila, da je sama njej prav malo podobna.

* * *

»Pred petimi leti je šel nekdo z neko sodelavko, pa še danes govorijo, da je v tej delavnici vse narobe!«

* * *

»Francka je zelo sodobna gospodinja. A veš, da je kupila pomivalni stroj. Pa je rekla, da bo tudi sedaj posodo še kar naprej na roke pomivala.«

* * *

»Po glavi, rokah in nogah je bila našminkana, pa tako je smrdela!«

* * *

»Čuden človek je. Tako rad ima svobodo in neomejen prostor, pa dela ograje in vsakič obrne ključ za seboj!«

* * *

»On je nosil mini kikelco, ona pa dolge hlače. In to že pred poroko!«

* * *

»Ko sem bil mlad, sem kar lepo igral na harmoniko. Sedaj pa igram samo še na radio!«

Na drugih letnih športnih igrah Unilesa, ki so bile letos v Dutovljah, so se naši strelci dobro odrezali. Moški so med devetimi skupinami osvojili prvo mesto; v ženski konkurenci, kjer je nastopalo osem ekip, pa so bile naše predstavnice pete.

Bila je lepa nedelja, sijalo je sonce in v Komendi je bila tombola. Ceprav so vsi prišli, da bi kaj »zadeli«, se je sreča nasmehnila le zelo redkim.

Vendar dobitki ne morejo biti glavni namen takega srečanja. Pomembnejše je, da so bili ljudje zadovoljni, veseli, da so se spočili in naslednji dan radi prijeli za delo.

(Slika: Stane Kočar)

»Z malomarnostjo se površinsko obdelani polizdelki odrgnejo in pokvariijo in so za popravilo ali zanič — zato, ker se nam mudi v garderobo!«

* * *

»Z mojstrom sem zelo prijazen, pa je vse v redu!«

»Sosedu ne morem naročiti, da grem na dopust, ker mi tedaj, ko je gotovo, da me ni doma, vse pokrade z mojega vrta!«

* * *

»Sem 'švical' kot sam vrag in sem mislil, da bom ob tej hoji kaj shujšal, pa nisem nič. Res sem spil pet 'flaš' piva.«

Na morje nas vleče slana in topla voda, prehlad, ki se ga vse leto skušamo znebiti, žena, ki je zadnje čase nekam sitna in bo potem morda le drugačna, kak lep večer, ko ne bo ne prevroče in ne prehladno in bo v pletenki še nekaj vina.

Pa morda še kaj. Kak pogled na lepo dekle, ki jo je življenje obdarilo s tisoč lepotami. Tedaj bomo nehote pozabili na vse težave, celo na glavobol in revmo, ki se že skuša oglašati.

»Tiho sem in mi ni nič hudega. Če se bom vtikal in druge, bodo toliko drezali vame, da bom moral še sam delati.«

* * *

Delavska pravljica

Ona je bila delavka, on je bil delavec. Oba sta bila zaposlena v tovarni. Vsak mesec sta zaslužila. Vendar nista gledala samo na materialno udobje, bolj ju je grela ljubezen.

»Lačna in žejna nisva, skromno sobico tudi imava. Želiva, da bi dolgo, dolgo živela. Vsaj ne slabše kot sedaj!«

»Na videz smo kar dobri prijatelji, vendar smo drug do drugega zelo natančni in si 'fovš'. Tudi v krožnik si ob malici pogledamo, da vidimo, če ima drugi večji košček mesa.«

Izdaja v 2100 izvodih Industrija pohištva Stol Kamnik. Glasilo urejajo — glavni urednik Ciril SIVEC, odgovorni urednik Franc PE-STOTNIK in člani uredniškega odbora: Edo DRŽANIČ, Andrej PERČIČ, Vinko JAGODIČ, Tone ANŽIN, Danica KOČAR, Tone ŠIMENC in Sonja ZORN. Lektor: Ivan SIVEC. List izhaja vsak mesec in ga prejemaajo delavci Stola brezplačno. Natisnila TISKARNA LJUBLJANA v Ljubljani. Oproščeno prometnega davka po pristojnem sklepu 421-1/72.